

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN
VAN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES
DU

20-10-1999

20-10-1999

Inhoud

Woensdag 20 oktober 1999

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN - COM 024

Samengevoegde interpellaties en mondelinge vragen :

- interpellatie van de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het startbanenplan" (nr. 66)
- interpellatie van de heer Richard Fournaux tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de jongste verklaringen van de minister over haar nieuwe werkgelegenheidsbeleid voor jongeren" (nr. 71)
- interpellatie van mevrouw Greta D'Hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de 'startbanen' en het te voeren werkgelegenheidsbeleid" (nr. 82)
- mondelinge vraag van de heer Hans Bonte aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het startbanenplan" (nr. 193)
- mondelinge vraag van de heer Paul Timmermans aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het jongerenbanenplan" (nr. 205)

Sommaire

Mercredi 20 octobre 1999

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES - COM 024

Interpellations et questions orales jointes :

- interpellation de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan d'insertion professionnelle des jeunes" (n° 66)
- interpellation de M. Richard Fournaux à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les dernières déclarations de la ministre concernant sa nouvelle politique de l'emploi au bénéfice des jeunes" (n° 71)
- interpellation de Mme Greta D'Hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les 'premiers emplois' et la politique de l'emploi à mener" (n° 82)
- question orale de M. Hans Bonte à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan d'insertion professionnelle des jeunes" (n° 193)
- question orale de M. Paul Timmermans à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan emploi-jeunes" (n° 205)

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes conférés pour l'Organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement du citoyens pour le changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie & ID21

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/00 : Documents parlementaires de la 50e législature, suivi du n° et dy n° consécutif
 QRVA : Question et Réponses écrites
 HA : Annales (Compte Rendu intégral)
 CRA : Compte Rendu Analytique
 PLEN : Séance plénière
 COM : Réunion de commission

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/00 : Parlementaire documenten van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer
 QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 HA : Handelingen (Beknopt Verslag)
 BV : Beknopt Verslag
 PLEN : Plenum vergadering
 COM : Commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
 Commandes :
 Place de la Nation, 1008 Bruxelles
 Fax : 02/549 82 60
 Tél. : 02/549 82 74
 www.laChambre.be
 e-mail : aff.generales@laChambre.be

Officiële publicaties, van de Kamer van volksvertegenwoordigers
 Bestellingen :
 Natieplein, 1008 Brussel
 Fax : 02/549 81 60
 Tel. : 02/549 82 74
 www.deKamer.be
 e-mail : alg.zaken@deKamer.be

- mondelinge vraag van de heer Filip Anthuenis aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het startbanenplan" (nr. 215)

5

sprekers : **Guy D'haeseleer, Richard Fournaux, Greta D'Hondt, Hans Bonte, Paul Timmermans, Filip Anthuenis, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid, **Jean-Jacques Viseur, Marie-Thérèse Coenen**

Moties

19

Mondelinge vraag van de heer Paul Timmermans aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de toekenning van werkloosheidsuitkeringen aan werklozen die in het kader van de Belgische strijdkrachten in Duitsland verblijven" (nr. 107)

19

sprekers : **Paul Timmermans, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Samengevoegde mondelinge vragen van :

- mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de aanstelling van veiligheidscoördinatoren" (nr. 124)

- de heer Peter Vanvelthoven aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de verplichte aanstelling van veiligheidscoördinatoren in de bouwsector" (nr. 144)

- mevrouw Frieda Brepoels aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de verplichte aanstelling van veiligheidscoördinatoren op tijdelijke en mobiele bouwplaatsen" (nr. 210)

20

sprekers : **Trees Pieters, Frieda Brepoels, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de studiemogelijkheden tijdens de wachttijd inzake werkloosheidsverzekering" (nr. 170)

23

sprekers : **Trees Pieters, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Mondelinge vraag van de heer Daniel Bacquelaine aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het in overeenstemming brengen van de Belgische regelgeving met de beslissing dd. 4 december 1996 van de Europese Commissie inzake de Maribel II en III maatregelen" (nr. 104)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

24

sprekers : **Daniel Bacquelaine**, voorzitter van de PRL FDF MCC-fractie, **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de vrijstelling van sociale zekerheidsbijdragen voor de Belgische sleepvaart" (nr. 145)

- question orale de M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan d'insertion professionnelle des jeunes (n° 215)

5

orateurs : **Guy D'haeseleer, Richard Fournaux, Greta D'Hondt, Hans Bonte, Paul Timmermans, Filip Anthuenis, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi, **Jean-Jacques Viseur, Marie-Thérèse Coenen**

Motions

19

Question orale de M. Paul Timmermans à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le bénéfice des allocations de chômage pour les chômeurs résidant en Allemagne dans le cadre des forces armées belges" (n° 107)

19

orateurs : **Paul Timmermans, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Questions orales jointes de :

- Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la désignation de coordinateurs de sécurité" (n° 124)

- M. Peter Vanvelthoven à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la désignation obligatoire d'un coordinateur de sécurité dans le secteur de la construction" (n° 144)

- Mme Frieda Brepoels à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la désignation obligatoire de coordinateurs de sécurité sur les chantiers temporaires et mobiles" (n° 210)

20

orateurs : **Trees Pieters, Frieda Brepoels, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Question orale de Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les possibilités d'étude durant le stage d'attente en matière d'assurance-chômage" (n° 170)

23

orateurs : **Trees Pieters, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Question orale de M. Daniel Bacquelaine à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la mise en conformité de la réglementation belge avec la décision de la Commission européenne du 4 décembre 1996 concernant les mesures Maribel II et III" (n° 104)

(La réponse a été donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

24

orateurs : **Daniel Bacquelaine**, président du groupe PRL FDF MCC, **Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exonération de cotisations de sécurité sociale en faveur du secteur du remorquage maritime belge" (n° 145)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)	26	(La réponse a été donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)	26
<i>sprekers</i> : Trees Pieters, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>orateurs</i> : Trees Pieters, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Mondelinge vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de mogelijke problemen met de SIS-kaart" (nr. 166)	27	Question orale de M. Guy D'haeseleer au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les problèmes potentiels concernant la carte SIS" (n° 166)	27
<i>sprekers</i> : Guy D'haeseleer, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>orateurs</i> : Guy D'haeseleer, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Mondelinge vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de eerste minister, aan de minister van Financiën, aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de minister van Justitie over "de ondersteuning van het vrijwilligerswerk" (nr. 172)		Question orale de Mme Simonne Creyf au premier ministre, au ministre des Finances, au ministre des Affaires sociales et des Pensions et au ministre de la Justice sur "l'appui procuré au travail bénévole" (n° 172)	
(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)	28	(La réponse a été donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)	28
<i>sprekers</i> : Simonne Creyf, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>orateurs</i> : Simonne Creyf, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de klinische biologie" (nr. 212)	29	Question orale de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la biologie clinique" (n° 212)	29
<i>sprekers</i> : Trees Pieters, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>orateurs</i> : Trees Pieters, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de zelfstandige logopedisten" (nr. 218)	32	Question orale de M. Joos Wauters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les logopèdes indépendants" (n° 218)	32
<i>sprekers</i> : Joos Wauters, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>orateurs</i> : Joos Wauters, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

RÉUNION PUBLIQUE DU
MERCREDI 20 OCTOBRE 1999

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

OPENBARE VERGADERING VAN
WOENSDAG 20 OKTOBER 1999

De vergadering wordt geopend om 14.08 uur door de heer **Joos Wauters**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 14.08 heures par M. **Joos Wauters**, président.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De **voorzitter** : Collega's, op de agenda staan verscheidene samengevoegde interpellaties en een vraag over het startbanenplan. Ik had aanvankelijk het voornemen om daarover volgende week een debat te organiseren teneinde aan alle leden de gelegenheid te geven hun standpunt hierover duidelijk te maken. In toepassing van artikel 90, 5°, van het Reglement heeft de Conferentie van voorzitters bepaald dat het recht op repliek na verscheidene interpellaties soepel kan worden toegepast. Op die wijze zouden we dat debat dus vandaag kunnen voeren. Ik had graag de mening van de vergadering hierover.

De heer Hans Bonte heeft het woord.

De heer **Hans Bonte** (SP) : Mijnheer de voorzitter, we zullen dit onderwerp later nog meer dan eens kunnen bespreken, bijvoorbeeld ter gelegenheid van de beleidsbrieven van de minister die op komst zijn. Ik zou het bijgevolg jammer vinden dat we deze interpellaties vandaag niet zouden kunnen houden. Misschien kunt u ook overwegen om de leden die zich niet hebben ingeschreven, een korte spreektijd toe te kennen.

De **voorzitter** : Ik kan daarmee akkoord gaan.

Samengevoegde interpellaties en mondelinge vragen :

- interpellatie van de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het startbanenplan" (nr. 66)

- interpellatie van de heer Richard Fournaux tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de jongste verklaringen van de minister over haar nieuwe werkgelegenheidsbeleid voor jongeren" (nr. 71)

- interpellatie van mevrouw Greta D'Hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de 'startbanen' en het te voeren werkgelegenheidsbeleid" (nr. 82)

- mondelinge vraag van de heer Hans Bonte aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het startbanenplan" (nr. 193)

- mondelinge vraag van de heer Paul Timmermans aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het jongerenbanenplan" (nr. 205)

- mondelinge vraag van de heer Filip Anthuenis aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het startbanenplan" (nr. 215)

Interpellations et questions orales jointes :

- interpellation de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan d'insertion professionnelle des jeunes" (n° 66)

- interpellation de M. Richard Fournaux à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les dernières déclarations de la ministre concernant sa nouvelle politique de l'emploi au bénéfice des jeunes" (n° 71)

- interpellation de Mme Greta D'Hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les 'premiers emplois' et la politique de l'emploi à mener" (n° 82)

- question orale de M. Hans Bonte à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan d'insertion professionnelle des jeunes" (n° 193)

- question orale de M. Paul Timmermans à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan emploi-jeunes" (n° 205)

- question orale de M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan d'insertion professionnelle des jeunes" (n° 215)

De **voorzitter** : De heer Guy D'haeseleer heeft het woord.

De heer **Guy D'haeseleer** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, de intentie om jongeren na hun studies zo vlug mogelijk aan een baan te helpen, was een lovenswaardig initiatief dat ook in het regeerakkoord als optie was vermeld. Normaal gezien zou men dan ook kunnen verwachten dat een dergelijk initiatief vervat zit in een brede visie inzake werkgelegenheid, die gestoeld is op een correcte analyse van de arbeidsmarkt en die het gevolg is van een eventueel werkgelegenheidsdebat dat in deze commissie zou zijn gevoerd. Ik was dan ook ten zeerste verbaasd toen de minister half september opeens een plan lanceerde. In haar startbanenplan stelt de minister voor dat alle werkgevers, zowel in de openbare als in de particuliere sector, per groep van 25 werknemers ten minste één startbaan zouden creëren voor jongeren tussen 18 en 25 jaar. Ze zouden daarvoor een normaal loon ontvangen, conform de geldende CAO's, en de werkgevers zouden het eerste jaar geen werkgeversbijdrage moeten betalen en bovenop het loon nog een premie ontvangen.

Iedereen is het erover eens dat de jongerenwerkloosheid zoveel mogelijk moet worden bestreden, maar de wijze waarop de minister dit wenst te bereiken, gaat voorbij aan elke economische logica en realiteit. Ze getuigt volgens mij van een totaal gebrek aan visie. Dit was eigenlijk een van de eerste afleveringen van de soaps over het efficiënte bestuur van deze nieuwe regering. De minister kreeg dan ook terecht heel wat kritiek te slikken, die zowel betrekking had op het gebrek aan overleg met de sectoren als op de inhoud van het plan. De kritiek van de sector, die eerst dacht dat het om een grap ging, was overweldigend. De voorstellen missen bovendien elke voeling met de economische realiteit. De minister wil de jeugdwerkloosheid op een centralistische en dirigistische manier oplossen door een lineaire maatregel uit te vaardigen, daar waar alle economen het erover eens zijn dat er een gedecentraliseerd beleid moet worden gevoerd ten einde rekening te kunnen houden met de regionale sociaal-economische verschillen.

De minister probeert ons ook te laten geloven dat de jeugdwerkloosheid een Belgisch probleem is, terwijl zij goed weet dat de jongerenwerkloosheid vooral een Waals probleem is. Ik citeer cijfers van het NIS uit 1998 waaruit blijkt dat in Wallonië één jongere op drie werkloos is tegenover minder dan één op tien in Vlaanderen. In Vlaanderen is de werkloosheid bij oudere personen trouwens een groter probleem. Een verschillend en gedifferentieerd beleid voor Vlaanderen en Wallonië is dus meer dan ooit dringend nodig. Ik vraag de minister dan ook of zij hiervan inmiddels overtuigd is en of zij plannen heeft om daaraan in de praktijk iets te doen.

Het is mijn mening dat de minister via dit plan voor een typisch Waals probleem een Belgische, dus hoofdzakelijk met Vlaams geld gefinancierde, oplossing wil aanreiken. Deze oplossing is voor het Vlaams Blok volstrekt onaanvaardbaar en indien zij hierin wil volharden, zal zij het Vlaams Blok steeds op haar weg vinden.

Volgens de minister zou het startbanenplan de bestaande aanwervingsverplichtingen voor jongeren, zoals het koninklijk besluit nr. 230 betreffende de stage voor jongeren, moeten vervangen. Dit impliceert dat het startbanenplan al van toepassing is op bedrijven vanaf 25 werknemers, wat vooral voor de KMO's nadelig uitvalt. De KMO's zouden dus op overheidsbevel 9000 jongeren moeten aanwerven. Het is echter goed te beseffen dat de eventuele aanwervingsplicht er nog steeds niet voor zorgt dat er voor de jongeren ook effectief werk is. Er is immers nog steeds de economische logica die door dergelijke maatregelen niet kan worden doorbroken.

Is de minister er zich bovendien van bewust dat dit kan leiden tot verdringingseffecten op de arbeidsmarkt? Oudere werknemers zouden kunnen worden ontslagen. De maatregel zou ook een discriminatie tot gevolg kunnen hebben ten opzichte van andere jongeren die geen schoolverlaters zijn. Hoe zullen zij dit opvangen? Het probleem van de schoolverlaters die er niet in slagen zich op de arbeidsmarkt in te schrijven, is hoofdzakelijk het gevolg van het feit dat de opleidingen niet of nauwelijks op de arbeidsmarkt zijn afgestemd. De cijfers bewijzen duidelijk dat het aantal vacatures dat niet kan worden ingevuld, van jaar tot jaar stijgt. In vele bedrijven en sectoren is er nu reeds een nijpend tekort aan gekwalificeerd personeel, ondanks de hoge werkloosheid, wat men ook de arbeidsparadox genoemd. De startbanen zullen ook dit niet oplossen.

Is het daarom niet opportuun om meer te investeren in opleiding en vorming die beter is afgestemd op de arbeidsmarkt? Zo ja, zijn er al contacten geweest met de Gewesten?

Mevrouw de minister, ik hoop dat wij vandaag toch enige duidelijkheid zullen krijgen. De kritiek die u te verwerken kreeg, is niet beperkt tot de sector. Ook door uw coalitiepartners werd uw plan kordaat afgeschoten. De VLD zei klaar en duidelijk njet; andere coalitiepartners, zoals Ecolo en SP, reageerden minder giftig, maar dit had waarschijnlijk meer te maken met beleefdheid dan met de grond van de zaak.

Ik vraag mij stilaan af of wij uw plan niet in de meest strikte zin van het woord moeten interpreteren, namelijk dat het plan-Onkelinx eigenlijk het plan is van de minister alleen.

Guy D'haeseleer

Na de eerste stroom van kritiek is het een tijdje windstil geweest rond dit plan, zeker wat de modaliteiten betreft. Het enige wat wij hebben mogen vernemen, is dat er in de begroting 2000 4 miljard is uitgetrokken, maar over de modaliteiten hebben wij niets concreets meer mogen vernemen. Wat is nu de stand van zaken ? Hoeveel jongeren komen in aanmerking ? Wat is de werkelijke kostprijs van dit plan ? Op al deze vragen graag een antwoord.

Ik zou van de minister ook graag horen of zij intussen haar collega's heeft weten te overtuigen van haar weliswaar onrealistisch plan. Werd het reeds in de Minister-raad behandeld en is het nu een regeringsvoorstel geworden, of heeft zij het maar liever volledig ingeslikt ? In dat laatste geval zou ik graag vernemen welke de nieuwe modaliteiten zijn waarover in de regering eensgezindheid bestaat.

Le président : La parole est à M. Richard Fournaux.

M. Richard Fournaux (PSC) : Monsieur le président, madame la ministre, si je peux me le permettre vis-à-vis de mon collègue du Vlaams Blok, je voudrais d'abord dire que je me félicite qu'un ministre fédéral tente de trouver des solutions pour enrayer le problème du chômage et, plus précisément, du chômage des jeunes. Qu'il y ait des statistiques qui démontrent que le problème est différent en Flandre, à Bruxelles ou en Wallonie, peu importe : nous avons affaire à un ministre fédéral qui doit trouver des solutions applicables à l'ensemble du pays, en ce compris au chômage des jeunes en Wallonie. Ce ne sera pas nous qui lancerons la pierre au ministre fédéral de l'Emploi et du Travail pour essayer de trouver des solutions au problème du chômage des jeunes partout en Belgique : c'est son rôle.

Ensuite, madame la ministre, j'aimerais aborder le problème sur un plan plus structurel. D'abord, et le collègue du Vlaams Blok y a peut-être fait allusion, un problème de fond s'impose. Un ministre, soit fédéral soit régional, qu'importe le niveau de pouvoir, peut-il lui-même décréter l'engagement ou le non-engagement de personnel ? N'est-il pas paradoxal de voir un responsable politique imposer cette contrainte au monde économique, dans un système économique tel le nôtre ?

Troisièmement, j'aurais voulu entrer dans le détail en vous posant cinq questions, madame la ministre. La première concerne le fait que votre intervention s'est présentée sous l'aspect d'un effet d'annonce, avec tous les problèmes que cela entraîne. Le premier, est de savoir si une concertation a eu lieu avec vos collègues du gouvernement et de la majorité. L'impression laissée dès le lendemain, sinon le jour même, de votre annonce est que tous les membres du gouvernement ne se trouvaient pas sur la même longueur d'onde, ce qui pénalise votre projet et ses objectifs.

Toujours dans ce cadre de l'effet d'annonce, je voudrais attirer votre attention, madame la ministre - bien que vous le sachiez pertinemment -, sur le fait que, pour une bonne partie de la population, il suffit qu'un ministre prenne la parole, a fortiori devant les médias, pour une déclaration quelconque pour que les gens pensent que l'affaire est déjà concrétisée ou sera d'actualité concrète dans les toutes prochaines semaines, voire les tous prochains jours. Manifestement, il s'agit ici toujours de projets; avant leur concrétisation, il faudra encore du temps.

J'y ajouterai l'effet assez négatif qu'il peut produire sur l'opinion publique ou l'effet d'espoir qu'il peut susciter auprès de certains jeunes malheureusement sans emploi. Et peut-être aussi l'effet produit sur les partenaires sociaux qui, d'un coup, ne se sentaient plus concernés par vos projets, aussi méritants soient-ils.

Ma deuxième question vise le problème de l'obligation d'engager du personnel et le seuil que vous avez fixé. A ce sujet, madame la ministre, j'attire votre attention sur le fait que beaucoup d'entre nous, quel que soit leur parti, ont toujours plaidé, surtout pendant les campagnes électorales, pour améliorer le fonctionnement de l'administration et simplifier les démarches administratives.

Ma démarche n'est nullement politicienne, elle veut agir sur le fond. Vous savez que je suis entrepreneur de métier et que je peux ainsi me permettre de parler de réalités que je crois connaître. Il me semble dangereux de fixer des directives, des obligations, des desiderata, qu'importe le terme, vis-à-vis des entreprises en fonction d'un plafond ou d'un seuil. L'effet pratique peut être que des entreprises se placent volontairement au-dessous du seuil de respect de l'obligation imposée.

Dans la question que je vous ai fait parvenir, j'ai intentionnellement cité le fameux chiffre de 50 travailleurs déclenchant l'obligation de présence d'une délégation syndicale dans les entreprises de certains secteurs, comme celui de la construction. Il est clairement manifeste que certaines entreprises, volontairement, se placent juste au-dessous, parfois à une unité près, du seuil imposé afin de ne pas devoir subir cette obligation.

J'attire votre attention sur le fait que fixer des barrières ou des seuils peut conduire à un résultat tout à fait contraire à votre objectif, aussi louable soit-il.

J'en viens à ma troisième question, structurelle celle-là, quant à la politique de l'emploi. Plutôt que d'inventer de nouvelles dispositions tous les six mois ou à chaque arrivée de nouveaux responsables politiques, ne devrions-nous pas, dans un premier temps, faire le point sur toute une série de pistes, de solutions, de disposi-

Richard Fournaux

tions, de règlements, de lois, enfin tout ce qu'on peut imaginer, qui ont été initiés, les évaluer et vérifier si certaines choses ne devraient pas être corrigées, améliorées, voire même annulées ?

Ne faudrait-il pas aussi simplifier la vie des entreprises en faisant en sorte d'appliquer réellement ce qui a été décidé ? Je peux vous citer le cas de mon entreprise : depuis un an et demi, je dispose d'une note de crédit de l'ONSS d'un montant de 675 000 francs, qui était contestée par un autre service de l'ONSS. Après un an et demi de palabres, l'ONSS vient de reconnaître que la note de crédit existait bel et bien, dans le cadre de certaines mesures de redistribution du travail, du Maribel, etc. Finalement, on a ramené le montant de la note de crédit à 400 000 plutôt qu'à 675 000 francs. Pour obtenir la clarté sur ce dossier, il m'a fallu plus d'un an et demi de négociations. Madame la ministre, pour être constructif, je peux vous faire parvenir l'ensemble des documents qui démontrent la difficulté de mettre un système en place. Dans l'ensemble de la hiérarchie administrative de l'ONSS mais aussi dans le cadre des relations avec les secrétariats sociaux, les entreprises, etc, il est parfois difficile de faire appliquer des règles décidées de manière très louables par un ministre et ou son gouvernement.

J'en viens à ma quatrième question. Madame la ministre, j'ai été très surpris par la présentation de votre discours, lorsque vous déclariez à la presse et à l'ensemble des médias qu'il faut que les patrons, à la fois publics et privés, de ce royaume puissent poser des gestes concrets pour résoudre un des problèmes les plus importants que nous connaissons en Belgique, à savoir le chômage des jeunes. Que le nombre soit plus important d'un côté de la frontière linguistique n'est pas essentiel. Des jeunes ont besoin d'un emploi et il est important qu'un ministre fédéral s'en occupe. Mais n'est-il pas paradoxal ou n'est-ce pas parfois de la provocation que de placer sur un pied d'égalité des patrons du privé qui ont une obligation de résultat, des exigences en matière de viabilité de leur entreprise - et on sait que dans certains secteurs, il est difficile d'être rentable -, et des patrons du service public qui, naturellement, sont soumis à des dispositions tout à fait différentes ?

Enfin, ma dernière question, madame la ministre, est plus précise et vise à la fois la coordination de votre action avec, notamment, le rôle des fameux commissaires du gouvernement, entre autres à la simplification administrative. Je suis précis : pensez-vous envisageable à court terme de faire en sorte que vos nouvelles dispositions puissent entrer en vigueur concomitamment avec la suppression d'autres dispositions, ce en vue d'assurer une lisibilité et une compréhension parfaites par tout un chacun ? Et, par voie de conséquence, seront-elles concrètement applicables sur le terrain, le plus rapidement possible ?

J'espère avoir été fidèle à mon texte de départ, comme prévu par le Règlement, et avoir respecté mon temps de parole.

De voorzitter : Mevrouw Greta D'Hondt heeft het woord.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het voorstel van startbanen roept, zoals reeds door de collega's is aangehaald, heel wat vragen op. De invulling van het voorstel, alsof met één lineaire maatregel de jeugdwerkloosheid uit de wereld zou kunnen worden geholpen, getuigt volgens ons van te weinig terreinkennis, zeker van de subregionale verschillen inzake vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en inzake het beeld van de werklozenpopulatie.

In Vlaanderen, mevrouw de minister, is de werkloosheidsgraad bij de minder dan 20-jarigen 11,7% en bij de 20 tot 25-jarigen 9,8%. Bij de categorie tussen 45 en 50 jaar is de werkloosheidsgraad in Vlaanderen 12,6%. Een jeugdstartbanenplan zou minstens gekoppeld moeten zijn aan een plan om oudere werknemers opnieuw in dienst te nemen of te houden.

Het probleem van de jeugdwerkloosheid, zeker in Vlaanderen, is veel minder een volumeprobleem geworden, maar eerder een kwalificatieprobleem. Anders uitgedrukt, er is een onvoldoende of onjuiste afstemming tussen de vragen van de arbeidsmarkt en de kwalificaties en vaardigheden die de jonge werklozen in Vlaanderen aan het ondernemingsleven kunnen aanbieden. Het is een spijtige vaststelling dat vandaag, ook bij een krimpende jeugdwerkloosheid in Vlaanderen, nog altijd bijna 18% van de werklozen van minder dan 20 jaar alleen lager onderwijs heeft gevolgd. Als men het lager onderwijs, het lager secundair en het lager beroepsonderwijs samen-telt, betekent dit voor Vlaanderen voor de minder dan 25-jarigen een werkloosheidsgraad van 47%. Tot de oude notie risicogroepen, die ging over personen die geen diploma van hoger onderwijs bezitten, behoort bijna 88% van de minder dan 25-jarige jongeren.

Mevrouw de minister, ik geef deze cijfers om de stelling kracht bij te zetten dat, als er inderdaad een probleem van jeugdwerkloosheid in Vlaanderen bestaat, veeleer aan de basis moet worden geredieerd, namelijk aan de vorming en de attitudes. Het is niet alleen een probleem van scholing, maar tevens van sociale vaardigheden en attitudes bij het verplicht in dienst nemen. Dat gebrek aan nuanceren en verfijning in uw voorstel van startbanen, zoals wij het via de media hebben kunnen vernemen, roept bij ons vragen op en houdt risico's van verdringing in. Hoewel de risicofactor van werkloosheid bij de jongeren tussen 18 en 25 jaar niet mag worden onderschat, is het niet zo dat iedere jongere tussen 18 en 25 jaar a priori tot de risicogroep behoort, ook niet wanneer hij geen diploma van hoger onderwijs heeft. Dat blijkt ieder jaar opnieuw uit de uitstroom van de nieuwe lichting schoolverlaters.

Greta D'Hondt

Mevrouw de minister, volgens uw voorstel zou het de ambitie zijn iedere jongere binnen de zes maanden na het verlaten van de school aan het werk te helpen. Uiteraard zijn wij het eens over de grond van de zaak, maar ik hoop dat u in om het even welk tewerkstellingsplan voor jongeren niet vergeet dat er nog een categorie jongeren is, die geen nieuwe schoolverlaters meer zijn, maar wel minder dan 25 jaar zijn en nog altijd niet, of slechts gedurende korte periodes hebben gewerkt.

Ik kan u zeggen dat er in Vlaanderen op dit ogenblik meer dan 15 000 jongeren zijn, jonger dan 25, die meer dan zes maanden werkloos zijn. Bovendien zijn er 4 000 meer dan twee jaar werkloos. Het kan toch niet dat die naast de boot van een jongerentewerkstellingsplan zouden vallen !

Mevrouw de minister, in een aantal interviews kondigde u aan dat de introductie van de startbanen een einde zou maken aan een aantal bestaande tewerkstellingsmaatregelen, te weten het koninklijk besluit nr. 230 inzake stages, het begeleidingsplan inzake werklozen, de overeenkomst werkopleiding, het industrieel leerlingenwezen en de overeenkomst van integratie in de ondernemingen. Indien dit zo is, maakt u met een pennentrek eigenlijk een einde aan een aantal maatregelen die tijdens de vorige legislatuur in het kader van het Belgisch actieplan nog werden geactualiseerd en aangepast met het oog op het verhogen van hun effectiviteit. Via de media hebben wij eveneens kunnen volgen hoe in brede politieke, maar ook in sociaal-economische kringen uw voorstel inzake startbanen toch wel op het nodige commentaar werd onthaald en op eerder weinig enthousiasme kon rekenen. Nochtans voorziet de begroting voor 2000 in 4 miljard frank als nettokost voor deze startbanen. Daarbij wordt gesteld, ik citeer uit de verklaring van de eerste minister : "...dat de bestaande tussenkomsten in de loonkosten van jonge werklozen en de verplichtingen die bestonden in het kader van de tewerkstellingsplannen, versterkt zullen worden". Ik zou graag verduidelijking krijgen over wat dit allemaal betekent. 4 miljard frank, dat is duidelijk, maar hoe staat het met de rest ?

Wat de startbanen zullen zijn of worden is na de diverse interviews, na reacties van andere partijen en van het sociaal-economische veld, voor ons steeds minder duidelijk geworden. Net als de heer Fournaux stellen wij ons de vraag of dit voorstel nog wel past in de beoogde administratieve vereenvoudiging. Voor Vlaanderen is het alleszins geen op maat gesneden product van wat in het regeerakkoord werd betiteld als een actief opleidings- en werkgelegenheidsbeleid dat er is op gericht de werkgelegenheidsgraad te doen stijgen.

Mevrouw de minister, werd uw voorstel van startbanen met de in de media geschetste invulling daarvan ondertussen goedgekeurd door de Ministerraad en is het dus

ondertussen een regeringsvoorstel geworden ? Wat is dan de concrete invulling van wat in de begroting wordt geschetst als startbanen ? Wat verstaan u en de regering onder mechanismen om jongeren naar de arbeidsmarkt te leiden ?

Een volgende vraag is in welke mate deze startbanen passen in het voeren van een totaal werkgelegenheidsbeleid. Daarvoor kijken wij met spanning uit naar uw beleidsnota. Als de maatregel inzake startbanen er al komt, kijken wij gespannen uit hoe die zich zal verhouden tot andere categorieën werkzoekenden. Ik heb u de oudere werkzoekenden en werklozen genoemd, wat volgens mij minstens even behatenswaardig is in onze samenleving als waar het jongeren betreft. Ware het eigenlijk niet aangewezen eerst grondig met u van gedachten te wisselen over uw visie inzake een globaal tewerkstellingsbeleid, vooraleer punctuele maatregelen worden gelanceerd naar bepaalde doelgroepen toe ? Uiteraard zijn wij nieuwsgierig hoe u het parlement en deze commissie zoekt te betrekken bij de discussie over het te voeren tewerkstellingsbeleid.

In het kader van de startbanen voorzag u in financiële incentives, namelijk de vrijstelling van de totale werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid en de fameuze premie. In de begroting is hiervoor 4 miljard frank uitgetrokken. In interviews hebt u verklaard dat dit op kruissnelheid door u wordt geschat op een kostprijs van 10 miljard frank. Zijn die 4 miljard frank voor 2000 voldoende om een volledige compensatie te verzekeren van de door de sociale zekerheid gederfde inkomsten ? Welke financieringsbron zal er hiervoor zijn ? Wordt dit de RVA ? Wordt dit het departement ? Zal dit premies uitbetalen ?

En tot slot wordt met deze startbanen aan de vier andere tewerkstellingsmaatregelen die ik zonet citeerde een einde gemaakt, omdat de groep en de voorwaarden elkaar niet volledig dekken.

De **voorzitter** : De heer Hans Bonte heeft het woord.

De heer **Hans Bonte** (SP) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de SP is enthousiast over het voornemen van de regering om snel werk te maken van een preventieve aanpak van de werkloosheid door te voorzien in startbanen voor jongeren. Dit neemt niet weg dat ten aanzien van de ideeën die u in de pers verspreidde, vragen rijzen. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen drie zaken : ten eerste, de doelstelling; ten tweede, het instrumentarium dat u wenst in te zetten en ten derde, de methode en de timing.

Ten eerste, vandaag blijft, ook in Vlaanderen, een preventieve aanpak noodzakelijk. Mevrouw D'Hondt verwees naar het grote aantal laaggeschoolden dat jaarlijks nog op de arbeidsmarkt terechtkomt en dat een grote

Hans Bonte

kans maakt om in de langdurige werkloosheid verzeild te geraken. Op de Vlaamse arbeidsmarkt hebben 69 000 minder dan 24-jarigen maximum een diploma van lager secundair onderwijs. Tweederde van die groep vindt werk, maar een derde wordt langdurig werkloos. Van die groep laaggeschoolden blijven 45% vrouwelijke werkzoekenden en 33% mannelijke werkzoekenden meer dan een jaar werkloos. Dit zijn Vlaamse cijfers. Een strakke preventieve aanpak van de jeugdwerkloosheid blijft vandaag noodzakelijk. Hiermee wordt invulling gegeven aan een Europese richtlijn. We staan bijgevolg achter dit startbanenplan.

Mevrouw de minister, op welke doelgroep mikt u ? Op de lagergeschoolde schoolverlaters of op lagergeschoolde jongeren onder een bepaalde leeftijd, die reeds langer verzeild zijn in de werkloosheid ?

Ten tweede, wat het instrumentarium betreft, vernam ik graag hoe u dit wil realiseren. De sleutel om jeugdwerkloosheid preventief aan te pakken ligt in begeleiding, opleiding, bijscholing, attitudevorming. Daarop zou de aandacht hoofdzakelijk moeten worden toegespitst. Het vormt blijkbaar een belangrijk onderdeel van uw ideeën hieromtrent. U spreekt over een betere oriëntering in het onderwijs, over het feit dat veel jongeren verkeerde keuzes maken en aldus voorbestemd lijken om in de werkloosheid terecht te komen.

Ook het stimuleren van alternerende vorming, het aanleren van talen, een vlottere toegang van werkenden tot een opleiding zijn zaken die ik met plezier terugvind in uw ideeën.

Ik heb daarover echter een vraag, die betrekking heeft op de uitvoering van het interprofessioneel akkoord. U weet dat er tijdens het laatste interprofessioneel akkoord een gigantische inspanning werd beoogd, om rond opleiding en vorming een inhaalmanoeuvre te doen op onze handelspartners. Een zwakte uit de vorige legislatuur die we ook hier vaststellen is dat er eigenlijk niemand zicht heeft op de omvang en de invulling van die inspanningen voor risicogroepen en voor een aantal doelgroepen van dat opleidingsbeleid. In de wetgeving staat dat het parlement daarover moet worden gerapporteerd. We hebben moeten vaststellen dat wij als parlement bijzonder moeilijk zicht krijgen op de opleidingsinspanningen in de sectoren. Als u spreekt over de opleiding en vorming van jongeren, wil ik ook wel eens weten of u plannen hebt om het effect van die verhoogde opleidingsinspanning in de sectoren op te meten. Creëert u daarvoor een meetinstrument ?

Een meer controversiële maatregel is uw idee om alle werkgevers, zowel in de particuliere sector als in de openbare sector te verplichten om per 25 werknemers 1 jongere aan te werven. In ruil voorziet u in riante subsidies. Als ik dat echter naar de Vlaamse context vertaal,

kan ik niet anders dan concluderen dat een dergelijke lineaire verplichting absurd is. Waarom gebruik ik het woord absurd ? Wanneer men die verplichting uitvoert, reserveert men meer dan 50 000 jobs voor die groep, waarvan het overgrote deel - een 30 000 - in Vlaanderen woont. Als we daar de openbare sector bijrekenen, komen we op Vlaams niveau op ongeveer 50 000 jobs voor laaggeschoolde jongeren. Als ik dit vergelijk met de groep laaggeschoolden die de schoolbanken jaarlijks verlaat - een groep van tussen de 9 000 en 10 000 - dan vind ik dit een voorbeeld van politieke overacting. Het is veel te hoog gegrepen.

In tegenstelling tot andere sprekers wil ik geenszins het nut van een stagemaatregel op zich in vraag stellen. Waar ik wel op wil aandringen is dat er een evaluatie of een bijsturing gebeurt. Er is er twee jaar geleden een geweest. Ook vandaag zien we nog altijd dat er zeer veel afwijkingen worden toegestaan op de stagemaatregel. Er bestaan heel veel ontwijkingsmogelijkheden, waardoor het aantal effectieve stages veel lager ligt dan de 3% uit de wetgeving.

Belangrijker nog is het volgende. Een kwalitatieve ingreep is dringend nodig bij de vaststelling dat de stagiairs dikwijls niets te zien krijgen van een opleiding of bijkomende vorming. Veelal gaat het om een soort proefperiode zonder dat daarbij in opleiding en vorming wordt voorzien, waardoor die lagergeschoolden opnieuw in de werkloosheid terechtkomen.

Mevrouw de minister, mijn vraag daaromtrent is deze. Houdt u inderdaad vast aan die lineaire verplichting om per 25 werknemers 1 stagiair te verplichten ? Overweegt u inderdaad een bijsturing van de huidige stageverplichting, teneinde het aantal vrijstellingen te verminderen en ook in een betere opleiding en vorming te voorzien voor de stagiairs ?

Tot slot, mevrouw de minister, wil ik het hebben over de methode en de timing. In deze methode hebben we al bijzonder vaak ervaren hoe belangrijk het is om een zeer goed samenspel te creëren tussen de overheid en de sociale partners. Het begin van de jaren '90 vormt eigenlijk een beetje het voorbeeld van hoe negatief het kan uitvallen als overheid en sociale partners elkaar niet begrijpen. We hebben vandaag in het sociaal overleg een broos evenwicht bereikt. Er bestaat ook een broos evenwicht tussen dat sociaal overleg en de regering. Het zou bijzonder jammer en pijnlijk zijn mocht dit sociaal overleg ten gevolge van een zeer goed idee, namelijk het startbanenplan, worden verbroken.

We zitten nu in een delicate periode met de sociale verkiezingen op komst en de moeilijke interprofessionele onderhandelingen die voor de deur staan. Ik pleit dan ook voor een zeer goed overleg met de sociale partners. In tweede orde is het ook in dit dossier bijzonder duidelijk

Hans Bonte

dat men voor een test case staat van wat ik coöperatief federalisme noem, namelijk een goed samenspel tussen Gewesten en Gemeenschappen, enerzijds en de federale overheid, anderzijds. Mijn laatste vraag is dan ook of u, in het kader van dit startbanenplan, een duidelijke overlegprocedure met de sociale partners en de Gemeenschappen en de Gewesten plant. Hebt u ook al zicht op een eventuele timing van het overleg met de sociale partners, de Gemeenschappen en de Gewesten ? Wanneer verwacht u de resultaten ?

De **voorzitter** : Ik verzoek u toch de tijd in het oog te houden. Mijnheer Bonte. Dit was eigenlijk een vraag die een interpellatie is geworden. Om goed te kunnen werken moet men zijn gedachten kunnen uiteenzetten maar dat moet beknopt gebeuren.

La parole est à M. Paul Timmermans.

M. Paul Timmermans (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, madame la ministre, vous ne m'en voudrez pas si je suis synthétique et si je ne reprends pas un certain nombre de questions qui ont déjà été formulées, quoique je ne partage pas tout à fait l'opinion de leurs auteurs.

Ecolo se réjouit cependant du caractère volontariste du plan et de sa détermination à faire face à un problème vécu de façon dramatique par un certain nombre de jeunes. Néanmoins, un certain nombre de questions mériteraient une attention particulière.

Ma première question a déjà été évoquée par Mme D'Hondt. Elle concerne la relation entre ce plan, qui vise à titre préventif un public particulièrement ciblé, et les autres jeunes qui sont également demandeurs d'emploi, qui sont au chômage depuis parfois de nombreuses années, à temps plein ou à temps partiel. Il y a également un grand nombre de minimexés, de jeunes de plus de 26 ans et de jeunes de moins de 18 ans qui aspirent au travail et qui ne sont pas couverts par le plan. Comment peut-on intégrer ces jeunes dans une politique plus large de lutte contre le chômage des jeunes ?

Ma deuxième question concerne les trois types de mesures évoqués dans le plan : l'emploi à temps plein, l'emploi en alternance et la formation de complément. J'aimerais savoir comment et qui va déterminer que ces jeunes sont aptes à entrer dans le cadre de l'une ou l'autre mesure. Il me semble qu'au stade actuel, seul l'avis de l'employeur sera pris en compte pour la première mesure. Les autres mesures mériteraient sans doute l'élaboration de critères relativement clairs, connus aussi bien des jeunes que des employeurs et de ceux qui devront s'occuper de leur formation.

Ma troisième question concerne l'obligation. Elle a été maintes fois évoquée aujourd'hui mais on a surtout parlé de l'obligation des employeurs. Je voudrais poser une

question relative à l'obligation des jeunes. Vous avez, dans le passé, été ministre d'un autre département. Vous connaissez les difficultés inhérentes à l'obligation scolaire, tous les effets pervers engendrés par le fait qu'on oblige des jeunes à une activité qui ne leur est pas nécessairement agréable. J'espère que nous n'obtiendrons pas le même effet avec une obligation de travail pour un certain nombre de jeunes qui ne sont pas prêts et qui mériteraient un autre traitement.

Vous savez aussi combien la notion d'emploi convenable fait aujourd'hui l'objet de nombreuses discussions entre les chômeurs et les services qui traitent le chômage. Il me semble donc intéressant de prendre en compte l'avis du jeune dans les emplois qui devraient être créés grâce à votre plan.

Ma dernière question concerne l'inquiétude qui m'a été rapportée par bon nombre d'opérateurs de formation, de placement ou d'insertion de jeunes. Tant sur le plan des régions que des communautés, ceux-ci tentent de travailler sur cette problématique du chômage des jeunes. Quelle articulation sera faite entre ce plan et les dispositifs déjà en place ?

Cela devrait se faire à la fois dans un but de cohérence et de stabilité financière.

De **voorzitter** : De heer Filip Anthuenis heeft het woord.

De heer **Filip Anthuenis (VLD)** : Mijnheer de voorzitter, ik zal bondig zijn, eerst en vooral omdat het meeste reeds werd gezegd en vervolgens omdat ik mij een beetje ziek voel.

Sta mij toe het even te hebben over de procedure. Iedereen heeft een hekel aan het schouwspel op donderdagnamiddag waarbij wij telkens op het knopje moeten drukken voor de stemming over eenvoudige moties.

Volgens mij moet er dringend iets veranderen aan de manier waarop collega's moties van aanbeveling en interpellatieverzoeken indienen. Misschien zou het aangewezen zijn terzake iets bescheidener te zijn. Ik zal dit illustreren aan de hand van het volgende voorbeeld. Hoewel het minister Onkelinx nog niet mogelijk was een beleidsdaad te stellen inzake werkgelegenheid - zij heeft enkel een ballonnetje opgelaten in verband met de startbanen - ware het misschien beter geweest alleen een vraag tot haar te richten over wat zij zinnens is te doen.

De **voorzitter** : Tijdens de Conferentie van voorzitters werd daarover een beslissing genomen. Laten wij dus de spelregels volgen.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik maak geen deel uit van de Conferentie van voorzitters en bijgevolg is deze commissie voor de Sociale Zaken het enige forum waar ik mijn ideeën kan formuleren.

Een jaar of twee geleden ontvingen wij een richtlijn waarbij ons werd verzocht iets bescheidener te zijn bij het indienen van interpellatieverzoeken. Welnu, ik meen op dat verzoek te zijn ingegaan en mij daaraan te hebben gehouden.

Ik kom thans tot de inhoud van de materie, meer bepaald het te voeren werkgelegenheidsbeleid. Ik voeg er meteen aan toe dat mevrouw D'Hondt op dat vlak iets verder ging in haar interpellatie door het te hebben over een meer algemeen te voeren werkgelegenheidsbeleid. Maar laat het duidelijk zijn dat de kiezer het vorige tewerkstellingsbeleid eigenlijk heeft verworpen; dat kan toch in alle objectiviteit worden gezegd.

Samen met de VLD-fractie ben ik het eens met de inhoud van de regeringsverklaring volgens dewelke een actieve welvaartsstaat moet worden tot stand gebracht in België. Ik beklemtoon dat laatste, want sommige interpellanten gaven slechts cijfers met betrekking tot het Vlaamse landsgedeelte.

In een dergelijke actieve welvaartsstaat moeten vier principes worden gerespecteerd : ten eerste, arbeid moet opnieuw worden beloond; ten tweede, er moet aandacht worden geschonken aan de kwaliteit van arbeid en dus van het leven; ten derde, mensen moeten bereid zijn om te werken en ten vierde, mensen moeten de kans krijgen om te werken, wat inhoudt dat de overheid een positief economisch klimaat moet scheppen.

Onder het laatste principe, met name het scheppen van een positief economisch klimaat, vallen enerzijds, de loonlastenvermindering waarover de eerste minister het vorige week had tijdens zijn regeringsverklaring en waarvan hij zei dat zij gevoelig hoger zal liggen in vergelijking met wat de vorige regering heeft gerealiseerd en anderzijds, de startbanen die eveneens ter sprake kwamen tijdens de regeringsverklaring en waarover reeds verschillende interpellaties werden ontwikkeld.

Minister Onkelinx liet een ballonnetje op : de Rosetta-banen. Het is duidelijk - en ook normaal - dat niet iedereen het daarmee eens kan zijn. De VLD heeft in dat verband ook enkele bedenkingen, maar in een parlementaire democratie moet dit mogelijk zijn, al zijn wij dat nog niet gewoon. Dat geldt trouwens ook voor de film, mevrouw de minister : Rosetta viel in de prijzen, maar het ging gepaard met veel gejoel in de bioscoopzaal.

Omtrent het Rosetta-plan wens ik drie bedenkingen te formuleren. Ten eerste, ik moet toegeven dat het plan zeker en vast het voordeel van de eenvoud geniet, wat niet kan worden gezegd van de meer dan 25 banenplannen uit het verleden.

Ten tweede, wij hebben twijfels omtrent de praktische uitvoerbaarheid van een en ander. Bijvoorbeeld, één werknemer per vijftientig : dat kan onmogelijk gelden voor alle Vlaamse en Waalse bedrijven.

Ten derde, wij moeten permanent waakzaam zijn voor de zogenaamde verdringingseffecten. Het gaat niet op dat het in dienst nemen van schoolverlaters zou leiden tot het ontslag van andere werknemers.

Mijnheer de voorzitter, tot hier beperkt zich mijn betoog, aangezien alle concrete vragen reeds werden gesteld door andere interpellanten.

betreft de parlementaire procedure betreft wou ik alleen een vraag indienen om het woord te krijgen omtrent het werkgelegenheidsbeleid. De parlementaire procedure noopte mij daartoe.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister **Laurette Onkelinx** : Mijnheer de voorzitter, zes interpellaties of vragen voor één werkgelegenheidsprogramma, bewijst ontegensprekelijk de interesse van de volksvertegenwoordigers voor een plan dat tot doel heeft alle jongeren werk te geven.

Het regeerakkoord is duidelijk : het gaat erom aan alle jongeren beneden de 25 jaar binnen de vijf maanden nadat zij de school verlaten, een job of een opleiding voor te stellen.

Naargelang het akkoord moest het plan onmiddellijk worden voorgesteld. IK heb mij volledig ingezet voor dit plan en vanaf 22 september werden de krachtlijnen aan het kernkabinet uitgelegd.

Het plan bestaat uit drie delen : ten eerste, het voorkomen van de niet-werkgelegenheid; ten tweede, de startbanen en ten derde, het tewerkstellingsbeleid om de toekomst op te bouwen. Dit laatste gedeelte bestaat op zijn beurt uit twee punten : het behoud van de bestaande voordelen en het werkgelegenheidsprogramma met de doelstellingen.

Je vais d'ailleurs, monsieur le président, vous déposer une version du plan dans chaque langue nationale. Je suppose que chacun ici pourra prochainement le recevoir dans son intégralité.

Avant d'aborder ces différentes parties du programme, je voudrais dire un mot sur la méthode de travail.

Dès le début de mon mandat, j'ai écouté tant les partenaires sociaux que les représentants des communautés et des régions. Le caractère officieux et informel vde ce dialogue m'a permis de prendre en compte dans le cadre de ce programme certains desiderata émis lors de ces dialogues.

Laurette Onkelinx

J'ai ensuite travaillé à un plan général, que j'ai déposé auprès du Conseil des ministres restreint. Le Conseil des ministres en a pris connaissance le 24 septembre. Nous en avons largement discuté, notamment dans le cadre du conclave budgétaire, car préalablement à la négociation avec les partenaires sociaux, je voulais connaître le montant exact consacré à ce plan, puisque l'ambition d'un plan dépend aussi des moyens budgétaires mis à sa disposition.

Depuis le conclave, nous avons multiplié les réunions avec les régions. Nous en avons tenu six concernant ce plan et la réorientation de ce qu'on appelle l'actuel plan d'accompagnement des chômeurs. Des contacts officiels et officieux ont eu lieu avec les partenaires sociaux. Nous nous revoyons d'ailleurs demain et après cet examen avec les partenaires sociaux, je retournerai au gouvernement. Telle est ma méthode de travail. Lorsque je me rends au devant de partenaires sociaux, je préfère être claire et déposer des éléments concrets sur la table.

Je n'ai pas envie d'entamer un dialogue sans connaître les objectifs précis de la ministre et du gouvernement. C'est pour cette raison que j'ai opté pour la méthode que je vous ai décrite.

Comme je vous l'ai dit, le plan comporte trois parties.

La première partie a trait plus particulièrement à la prévention du non-emploi.

Chacun ici connaît - et pour ma part, je me suis occupée de ce problème durant plus de quatre ans lorsque j'étais ministre communautaire - l'importance de la qualification donnée aux jeunes pendant leurs études. Il s'agit là d'un élément essentiel. Vous avez d'ailleurs insisté sur le problème de la sous-qualification des jeunes tant au Nord qu'au Sud du pays. Or, l'importance de l'école en tant que telle reste essentielle dans la prévention du non-emploi.

Mes collègues et moi-même avons voulu discuter de trois secteurs pour lesquels des efforts pourraient être consentis en commun dans le respect de l'autonomie des communautés. Mais, je le répète, une coopération pourrait être envisagée pour augmenter les chances d'une bonne qualification au profit des élèves.

Les trois orientations des programmes scolaires sont basées sur :

1. l'orientation. Comme certains l'on dit, il est terrible de constater combien une mauvaise orientation d'un très jeune élève peut générer l'échec à l'école mais aussi dans la recherche d'un travail. Or, il me semble que beaucoup de choses pourraient être faites en matière de

valorisation des filières techniques et professionnelles dans les orientations scolaires. On pourrait, par exemple, prévoir une promotion des métiers dès l'école, dans le cadre d'un accord de coopération entre le pouvoir fédéral et les communautés;

2. la formation en alternance. On pourrait envisager de permettre aux jeunes, assez rapidement, c'est-à-dire dès 16 ans, d'avoir un pied à l'école et un autre dans l'entreprise. Cette solution offrirait, me semble-t-il, aux élèves l'accès à une meilleure qualification et préviendrait le décollage scolaire. Vous me direz que cette problématique relève de la compétence des communautés. C'est vrai, mais nous ne pouvons pas, en matière de politique d'emploi, y être insensibles.

On sait qu'un jeune, qui n'a plus rien à faire de l'école, pourrait être intéressé de poursuivre un programme scolaire si on lui permettait de suivre des stages ou une formation en alternance dans l'entreprise. De plus, la qualification du jeune serait avantageuse pour la société;

3. l'apprentissage des langues, qui fait partie des programmes non seulement de l'UNESCO mais également des organisations internationales, peut apporter un plus non négligeable au profit de l'ensemble des citoyens et des jeunes en particulier.

La première partie a donc trait à la prévention du non-emploi.

La deuxième partie porte sur le programme d'emploi des jeunes en particulier. Celui-ci prévoit de leur offrir un choix. Ils pourront opter pour un emploi à temps plein - et je tiens à dire ici qu'il s'agit d'un contrat comme un autre avec une rémunération à 100% selon la convention collective et le barème applicable dans la fonction publique. En effet, ce n'est pas parce qu'on est jeune qu'on doit avoir une rémunération moindre. Ce contrat peut être à durée déterminée ou indéterminée mais les incitants sont prévus pour une période d'un an. Mais ils pourront aussi choisir un emploi en alternance. C'est là un élément important parce que là aussi, on a joué sur la qualification. On offre la possibilité de proposer au jeune un contrat à mi-temps complété par une formation qualifiante.

Dans le cadre de cette formation qualifiante, nous pouvons en effet intégrer des plans d'emploi ou des plans de formation antérieurement proposés, qui me semblent intéressants. Par exemple, la convention emploi-formation me paraît avoir été insuffisamment exploitée et valorisée; en tout cas, elle s'éparille. Pourtant, cette convention me paraît intéressante.

Tout ce qui concerne l'apprentissage industriel peut aussi être inséré dans le cadre de cet emploi en alternance.

Laurette Onkelinx

Troisième possibilité : la formation de complément. Elle peut être subdivisée en deux parties : la formation en tant que telle, la formation traditionnelle offerte généralement par les régions ou par certains secteurs d'activité; et la formation à l'adresse des jeunes en décrochage scolaire, placés dans l'impossibilité de finir un cycle d'études. Ce sont des remises à niveau. Voilà pourquoi nous sommes en train de négocier une réadaptation des plans d'accompagnement chômeur. Nous savons que, pour certains jeunes, une remise à niveau passe par une formation psychosociale, comprenant par exemple l'apprentissage de certains comportements (respect d'un horaire, heures de lever matinal,...).

Voilà la deuxième grande partie du plan emploi-jeunes.

La troisième partie est cette volonté de suivre le jeune qui a été intégré dans le cadre de ce programme emploi. Il est impossible de déplacer le problème et de se contenter de prendre en charge les jeunes pendant un an pour ne plus s'en préoccuper par après. Il convient d'assurer un suivi. Dès lors, le projet est de permettre à tous ces jeunes, qui ont obtenu un emploi à temps plein ou un emploi en alternance, d'être éligibles à tous les programmes d'emploi actuellement proposés, pour lesquels des incitants sont prévus. Il s'agit donc de leur offrir la possibilité de poursuivre leur chemin avec des aides adéquates, de rester intégrés dans l'entreprise dans laquelle ils ont accompli leur contrat emploi-jeunes ou d'être intégrés dans une autre entreprise, soit privée soit publique.

D'autre part, peut-être pour suivre les options et les considérations de la commission de développement durable, il faut se dire que l'emploi ne doit pas non plus rester replié sur lui-même, qu'il peut servir d'autres objectifs.

Dès lors, pour ce qui concerne la fonction publique et les obligations attribuées au secteur public, il convient de demander des programmes par objectif, c'est-à-dire que le quota de jeunes à intégrer dans le service public puisse l'être au profit de priorités définies par les pouvoirs publics, priorités générales correspondant à une harmonie générale, comme celle de la coopération au développement. Ou bien, et je sais que beaucoup sont demandeurs, la politique concernant les grandes villes où des emplois s'avèrent indispensables, où des emplois-jeunes peuvent apporter beaucoup dans la réalisation des options déposées par le gouvernement.

Monsieur le président, chers collègues, voilà le plan expliqué globalement; vous pourrez l'examiner plus en détail dans le cadre du document déposé.

Une discussion a lieu actuellement avec les régions et avec les partenaires sociaux. Quels sont les points discutés ?

D'abord, l'obligation. Dans les propositions de départ, j'ai prévu que l'obligation est l'engagement d'un jeune pour 25 travailleurs. Certains me disent qu'il ne faut pas d'obligation. Immédiatement, j'ai répondu que je n'étais pas présente lors de la décision de 1973, car le stage existe depuis cette date. Dans le cadre du stage, il y a une obligation d'engagement de 3% de stagiaires à temps plein.

Certes, le public cible est tout autre, mais il s'agit d'un stage de 6 mois renouvelable une fois et comprenant d'autres types d'incitants. Ainsi, tout repose sur le jeune qui est payé à 90% et il n'y a pas d'option pour aider à la qualification des jeunes. D'ailleurs, les chiffres déposés sur la table font principalement part d'un respect des obligations par le biais d'engagement de jeunes universitaires qui, peut-être, auraient été engagés, qu'il y ait obligation de stage ou pas.

En tout cas, cette obligation existe et lors de la dernière réunion avec les partenaires sociaux, chacun a reconnu la nécessité de partir des obligations existantes étant entendu que le gouvernement veut les renforcer tout en disposant des moyens pour le faire.

Les obligations concernent les jeunes dès leur sortie de l'école. Il y aura donc un certain effet d'aubaine. Cette obligation concerne tous les jeunes, qualifiés ou non, même si des incitants sont précisés à leur intention. Etant donné que nous devons surtout miser, selon moi, sur un effort en termes de qualification des jeunes, de formation des jeunes, j'ai dit qu'un emploi à mi-temps, en alternance avec une qualification de complément équivaut à un emploi temps plein dans la comptabilisation des heures de stage.

Donc, une entreprise de 100 travailleurs pourrait très bien engager quatre jeunes dont deux temps plein effectifs. Ce qui m'intéresse, c'est cette possibilité donnée aux jeunes d'avoir une formation qualifiante de complément.

En ce qui concerne les incitants pour les jeunes qui n'avaient pas d'autre diplôme que celui du secondaire supérieur, j'avais émis comme condition de lever la cotisation sociale à payer et d'accorder une prime salariale de 8 000 francs dégressive, ce montant étant consacré aux revenus les plus bas.

Dans la discussion au niveau du gouvernement, nous avons évoqué la possibilité, qui intéressait les partenaires sociaux d'une autre méthode qui était une prime de 15 000 francs par emploi temps plein, qui viendrait en déduction de la masse de cotisations sociales à payer par l'entreprise. Donc, les deux voies sont sur la table et en cours d'examen par les partenaires sociaux.

En ce qui concerne les PME, nous avons eu de larges discussions avec certains partenaires. A ce niveau, l'obligation est nouvelle, puisque les entreprises comptant de

Laurette Onkelinx

25 à 50 travailleurs ne rencontraient pas d'obligation de stage. Elles sont conscientes de l'importance des incitants actuellement sur la table. Elles savent que les obligations de stage, organisées par la loi de 1973, alors qu'elles ne les visent pas, sont largement prises en compte par elles.

Les statistiques en matière d'emploi sont pauvres. C'est dommage. Je le constate en arrivant à ce département. Les statistiques dont je dispose, par exemple, pour ce qui concerne l'emploi en Wallonie, font état de 50% des obligations de stage prises en charge par des entreprises de moins de 50 travailleurs, en dehors d'une obligation. Donc, ce sont des chiffres intéressants, qui démontrent l'intérêt pour les petites entreprises de s'intégrer dans le cadre du plan emplois-jeunes. La discussion est en cours.

J'en viens à la simplification administrative. Elle est essentielle. Cette matière est au coeur de l'accord de gouvernement.

L'ensemble des partenaires sociaux étaient sensibles à la simplicité du système mis en place pour les jeunes et pour les entreprises.

Pour les jeunes, il suffit d'un certificat stipulant qu'ils ont souscrit à l'obligation scolaire jusqu'à 18 ans pour pouvoir être engagés dans le cadre du plan emploi-jeunes sans nécessité de passer par un bureau quel qu'il soit qui servirait d'interface entre le jeune et l'employeur.

Pour l'employeur, la procédure est également simplifiée puisque serait organisé un système d'enregistrement qui permettrait le contrôle du respect des obligations prévues par le plan, et la prise en compte de la protection sociale due au jeune et de l'avenir de celui-ci après avoir bénéficié de ce programme d'emploi.

Comme vous avez pu le constater, ce plan est assez simple à comprendre. Il démontre la volonté du gouvernement, dans le cadre de sa politique d'emploi, d'aller de plus en plus vers la simplification.

Nous avons également intégré toute une série de plans qui se trouvaient sur la table. Ils ne disparaissent donc pas. Cela est intéressant pour les jeunes, d'autant plus que tous les publics cibles ne sont pas concernés par le plan. Mais nous avons voulu intégrer, à leur profit, toute une série de dispositifs intéressants et qui préexistaient à l'élaboration du plan.

Vous m'avez posé la question de savoir qui choisit pour le jeune ?

Une offre est faite au jeune par le secteur privé ou le secteur public pour un emploi à temps plein ou à mi-temps.

Les régions sont d'accord de jouer le jeu pour aider les jeunes à s'orienter, et les entreprises à trouver les jeunes dont elles ont besoin en fonction de leur profil d'activités.

Un carrefour d'information sera mis sur pied. Il permettra d'aider les uns et les autres à respecter le cadre du plan.

Pour les jeunes qui ne trouvent pas d'emploi à temps plein ou à mi-temps, est offerte une option de formation de complément ou de remise à niveau, comme cela existe déjà, mais qui serait intensifiée. Les régions sont d'accord sur ce sujet. Mais il est vrai que les instances régionales (l'ONEM, le FOREM, le VDAB, l'ORBEM) ont une importance capitale pour l'application de ce plan.

J'en arrive maintenant aux réalités subrégionales.

Je voudrais tout d'abord rappeler que le plan s'adresse à tous les jeunes qui sortent de l'école, qu'ils aient fini ou non un cycle d'études. Certains jeunes, qui actuellement n'ont pas accès aux allocations de chômage, sont donc également concernés par le plan emploi-jeunes. Et je sais que certaines sous-régions du Sud mais aussi du Nord sont intéressées par cette perspective.

Pour ma part, je souhaite évidemment tenir compte des réalités sous-régionales. Il est certain que dans une sous-région, dans un arrondissement où le taux d'emploi des jeunes est extrêmement important, ce plan ne sert à rien s'il n'est pas complété ou en tout cas adapté en fonction des réalités sous-régionales.

Dès lors, nous discutons actuellement avec les partenaires sociaux d'une cascade qui pourrait nous permettre, d'abord, de toucher les jeunes visés dans l'accord de gouvernement, donc les moins de 25 ans qui sortent de l'école, puis de prendre en compte les jeunes de moins de 25 ans, peu importe qu'ils aient ou non déjà travaillé, qui sont au chômage, et ensuite peut-être prendre en compte d'autres types de chômeurs qui pourraient bénéficier des incitants du plan emploi-jeunes et qui représenteraient une priorité dans certaines sous-régions particulières.

Cela dépendrait tant du taux d'emploi dans certaines sous-régions que des secteurs concernés. Plusieurs propositions faites par les partenaires sociaux se trouvent sur la table.

Le budget décidé lors du conclave budgétaire est de 4 milliards net. Ce n'est pas négligeable car l'effet retour est extrêmement important : par le biais d'allocations de chômage qui ne sont pas versées, par un retour fiscal et parafiscal venant des cotisations sociales personnelles payées par les travailleurs. Tout cela nous permet d'avancer de manière significative.

Laurette Onkelinx

Je vais vous livrer encore deux petites informations complémentaires. Tout d'abord, ce plan ne résume pas toute la politique de l'emploi. Il s'adresse à un public cible. Je peux néanmoins vous rassurer car il y aura d'autres plans.

Ensuite, il est essentiel que nous puissions utiliser les statistiques et procéder à des évaluations qui nous permettront de travailler. C'est difficile, on l'a vu notamment dans le dernier avis rendu par le Conseil central de l'Economie au sujet de la deuxième phase de diminution des cotisations sociales prévues par le gouvernement précédent. Cet avis précisait l'impact au niveau des formations mais recommandait la prudence car cette évaluation était difficile. Il nous faudra donc poursuivre le travail et vérifier si les efforts fournis en termes de formation sont véritablement souscrits par les différents partenaires.

De voorzitter : De heer Guy D'haeseleer heeft het woord.

De heer Guy D'haeseleer (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, als ik de minister goed heb begrepen, blijft ze vasthouden aan de verplichting.

Mevrouw de minister, u hebt niet geantwoord op mijn vraag hoeveel jongeren in Vlaanderen en in Wallonië voor deze startbanen in aanmerking komen. U hebt gezegd dat bepaalde kleine bedrijven, alhoewel ze daartoe niet verplicht zijn, op dit ogenblik reeds met stagecontracten werken. U kunt de redenering ook omkeren. Als u initiatieven neemt om jongeren na hun studies te laten kennismaken met de arbeidsmarkt kunnen ook de grotere bedrijven zonder echt verplicht te worden, van deze mogelijkheid gebruik maken. Ik zie de noodzaak voor een verplichte maatregel niet in.

Mijnheer de voorzitter, de minister heeft evenmin een duidelijk antwoord gegeven op mijn vraag inzake de discriminatie die kan ontstaan ten opzichte van jonge werklozen die geen schoolverlater zijn. Alhoewel ik akkoord ga met het standpunt van de heer Fournaux dat de minister van Werkgelegenheid federale bevoegdheden heeft en oplossingen moet zoeken en maatregelen moet voorstellen die voor heel België gelden, wens ik te beklemtonen dat de minister ook oog moet hebben voor de verschillende noden van de Gewesten. Het voorliggend voorstel van startbanen voor jongeren om een antwoord te bieden op de enorme jongerenwerkloosheid in bepaalde regio's toont aan dat lineaire maatregelen niet het geschikte middel zijn om specifieke problemen van de Gewesten op te lossen. De regering moet er zich over beraden de bevoegdheden inzake tewerkstelling naar de Gewesten over te hevelen. Op die manier kunnen de Gewesten een beleid voeren dat perfect bij de eigen behoeften aansluit.

De voorzitter : Mevrouw Greta D'Hondt heeft het woord.

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, deze startbanen zijn meer dan het oplaten van een ballonnetje. Wij hebben vandaag de tekst gekregen waarin wij kunnen lezen dat deze materie een van de komende uren het voorwerp zal uitmaken van overleg met de sociale partners.

Mevrouw de minister, betekent het feit dat u de tekst die het onderwerp uitmaakt van overleg met de sociale partners, aan de commissieleden overhandigt, dat deze tekst een regeringstekst is ? Dat is dan toch een andere zaak dan een ontwerp, hoe waardevol ook, van de minister van Werkgelegenheid.

Mevrouw de minister, na het aanhoren van uw antwoord en het lezen van uw nota, kijk ik met nog meer spanning en interesse uit naar uw beleidsnota inzake het werkgelegenheidsbeleid in het algemeen.

Over één onderdeel had ik nog graag enige duidelijkheid gekregen. Ik neem aan dat wij nog de gelegenheid zullen krijgen om hierop in het kader van uw beleidsnota terug te komen. Het gaat meer bepaald om de doelgroep van de minder dan 25-jarigen. Bij de aanvang van uw antwoord hoorde ik een nee, tussendoor meende ik nog iets anders op te vangen en op het einde hoor ik dat u deze doelgroep in fases wenst aan te pakken. U zou beginnen met de schoolverlaters, en nadien met degenen die onder de norm van de minder dan 25-jarigen vallen, maar reeds langer werkloos zijn. Ik blijf herhalen dat dit een zeer gevaarlijke benadering is, want op die manier dreigt u te vertrekken met degenen die het jongst van school zijn gekomen. De jongeren die reeds het langst in de werkloosheid vertoeven, worden als tweede groep op zijn minst nog een aantal maanden in de werkloosheid gehouden, wat voor hen nefast is.

Mevrouw de minister, u hebt bij de uiteenzetting van de drie onderdelen van uw startbanenplan vol lof gesproken over alternerend leren, over begeleidingsplannen en over het industrieel leerlingenwezen. Zijn deze startbanen, zoals u ze nu uittekent, bijkomend aan de bestaande of vervangen zij inderdaad, zoals u het in de media hebt laten uitschijnen, een viertal bestaande tewerkstellingsmaatregelen ?

De voorzitter : De heer Hans Bonte heeft het woord.

De heer Hans Bonte (SP) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u hebt blijkbaar zeer sterk de nieuwsgierigheid van een aantal parlementsleden gewekt. U hebt niet op alle vragen een precies antwoord gegeven. Mij lijkt het logisch dat als u vraagt om het overleg met de Gemeenschappen en de Gewesten serieus te nemen, dit ook geldt voor het overleg met de sociale partners.

Hans Bonte

Mevrouw de minister, voor een paar punten dring ik aan op grotere duidelijkheid. Misschien moet dit niet nu gebeuren, maar eerder in een volgende fase, naar aanleiding van de bespreking van uw beleidsnota.

Ik kom terug op het voorstel om de 4%-verplichting in te schrijven voor de werkgevers om jongeren aan te werven. U was er inderdaad niet bij in 1973 toen de 3%-maatregel werd uitgevaardigd. De realiteit vandaag is dat ongeveer 1% van die 3% wordt ingevuld. Als men vandaag het aantal stagiairs telt, stelt men vast dat men ongeveer iets boven de 1% uitkomt.

Ik suggereer dus opnieuw om na te gaan of men niet veel verder komt met het sluiten van een aantal achterpoortjes die terecht of ten onrechte ondernemingen vrijstelling verlenen om jongeren in dienst te nemen.

Een tweede element is dat men bij de huidige stages goed moet nagaan wat er gebeurt op het vlak van de opleiding en de vorming en dan vooral wat er niet gebeurt. U zegt terecht dat daar de sleutel ligt en het is dan ook belangrijk om dit luik van de stages goed te bewaken. De laaggeschoolde jongeren moeten kunnen genieten van een functionele opleiding en vorming. Daaraan gekoppeld heeft men de hele vormingsproblematiek die ik reeds heb aangekaart. In dat verband heb ik verwezen naar de inspanningen die voortvloeien uit het interprofessioneel akkoord. Wat gebeurt er met de twee derde van de laaggeschoolden die wel werk vinden, al dan niet via stages? Twee derde vindt wel werk en ook zij worden grotendeels gemarginaliseerd bij de opleidingsinspanningen van ondernemingen en sectoren. Mijn frustratie is dat er geen gegevens beschikbaar zijn, niettegenstaande de wettelijke verplichtingen, om in kaart te brengen hoeveel van de opleidingsinspanningen van de bedrijven de laaggeschoolden ten goede komen. Ik meen dat daar wellicht de sleutel ligt voor het versterken van de positie van de laaggeschoolde jongeren.

Tot slot is er de discussie over de doelgroep. Ook daar is men niet zeer precies geweest. Men heeft wel het onderscheid gemaakt tussen schoolverlaters en mensen die al langer werkloos zijn en het is terecht dat men die twee groepen opneemt in het startbanenplan. De vraag is echter of men daarvoor geen opleidingscriterium moet hanteren. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat de overheid in het kader van het startbanenplan universitaire gaat subsidiëren of mensen die reeds tijdens hun laatste jaar op de schoolbanken een arbeidscontract op zak hebben. De definitie van de doelgroep die u momenteel geeft, omvat ook de groep jongeren die als gevolg van de werking van de markt wel vlot aan de slag raken. Het kan niet de bedoeling van een startbanenplan zijn om voor die mensen met zware subsidies te gaan uitpakken.

Le président : La parole est à M. Jean-Jacques Viseur.

M. Jean-Jacques Viseur (PSC) : Monsieur le président, madame la ministre, en ce qui concerne la méthode, je n'oserai pas dire ce qu'a dit le nouveau président du PRL qui, dans une interview donnée à l'"ECHO", vous adresse des reproches sur le plan de l'élégance; pourtant, en la matière, je vous conseille de ne pas vous laisser guider par M. Ducarme : vous seriez unicolore. Il ne me paraît pas très élégant de la part de M. Ducarme de vous reprocher quoi que ce soit sur ce plan de l'élégance.

Par contre, ne confondons pas concertation et colloque singulier. Vous avez décrit une méthode étrangère à la concertation sociale. S'il ne s'agit que d'écouter individuellement chacun des acteurs pour proposer ensuite un plan, nous assistons à une régression par rapport à notre conception actuelle de la concertation sociale. A cet égard, en réaction à votre plan, je vous rappelle que M. Piette a dit que la première question qui se posait était de connaître la place qui était réservée à ladite concertation dans notre pays. Elle me semble essentielle. En effet, la situation actuelle concernant le chômage des jeunes ne se résoudra que par la participation active de tous les acteurs sociaux.

Si l'objectif est non seulement louable, s'il s'inscrit dans ce que la Belgique a défendu au sommet de Luxembourg et s'il doit se traduire par des effets quantitatifs - je suis d'accord avec vous -, l'élaboration de ces normes passe par une concertation sociale approfondie.

La seconde remarque, c'est qu'à ce stade, cela est très difficile. Nous devons revenir sur ce plan lorsqu'il sera sorti de la concertation sociale, mais comment va-t-il en sortir? Si j'en crois "Le Soir" de ce matin, il en sortira largement ébréché.

Je ne voudrais pas que cela se passe comme avec le plan de stage des jeunes. Il a fort bien commencé, mais est passé de 40 000 personnes en 1985 à environ 15 000 bénéficiaires en 1993.

Je ne dis pas que ce fut le cas avec le stage des jeunes, mais il ne faudrait pas aller d'exception en exception pour parvenir à une mesure qui ne remplit pas ses objectifs, mais se contente de garder ses côtés négatifs que pourraient être les effets d'aubaine et les effets de substitution. C'est le danger que je dénonce : d'exception en exception, nous n'aurions plus que des exceptions. Et les utilisateurs du plan seraient ceux qui, de toute façon, auraient engagé des jeunes : ils bénéficient alors des avantages.

Comme l'a dit M. Bonte, certaines questions précises n'ont pas encore reçu de réponse; je le comprends puisque le plan n'est pas sorti de la concertation sociale. Il me paraît cependant essentiel qu'à l'issue de ce plan, nous n'héritons pas d'un simple effet d'aubaine ou de substitution.

Jean-Jacques Viseur

Une dernière remarque sur un point dont il fut très peu question ici : il s'agit du problème secteur public et secteur privé. Comme l'a dit M. Fournaux, la situation dans le secteur public est très différente. Il comporte des données fondamentales. Dès maintenant, à l'égard des cadres existant dans tout le secteur public - et j'en ai fait difficilement l'expérience pour, finalement, ne pas obtenir ce que je revendiquais s'agissant d'occuper les cadres à 100% dans les départements -, nous disposons d'un côté d'une liste très importante de lauréats d'examens au SPR et, de l'autre, nous butons sur un goulot d'étranglement que constitue l'engagement.

Ainsi, avant de parler d'application d'un tel plan au secteur public, une première chose serait que le secteur public tourne à pleine capacité : c'est dans l'intérêt de l'ensemble de la population.

J'insiste donc pour qu'à ce point de vue, le plan ne soit amorcé dans le secteur public que lorsque le cadre - définition objective du nombre d'emplois nécessaires pour remplir les fonctions - sera largement comblé, étant entendu que, parmi les lauréats, une bonne part est constituée de jeunes âgés de 18 à 25 ans, fraîchement sortis de l'école.

Lorsque ce cadre sera réalisé, nous pourrons envisager pour le secteur public, dans une logique d'emplois spécifiques, à l'instar des emplois Aubry dont je suis partisan, d'entamer une nouvelle politique. Mais ne la commençons pas au détriment du comblement des cadres, revendication légitime des syndicats du secteur public, et du bon fonctionnement de l'administration.

En ce domaine, la logique doit donc être différente et il ne faut certainement pas substituer l'une à l'autre.

Le président : La parole est à Mme Marie-Thérèse Coenen.

Mme **Marie-Thérèse Coenen** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, ma question porte sur le lien entre le plan emploi-jeunes et un plan de lutte contre les discriminations liées à l'origine de ces jeunes gens et jeunes femmes.

Le Centre pour l'égalité des chances a effectué plusieurs études et apporté des observations et recommandations montrant que ces jeunes d'origine étrangère sont nettement défavorisés en matière de chance pour trouver un emploi sur le marché du travail.

Evidemment, la formation de base intervient et votre plan répond partiellement aux lacunes en la matière, mais le Centre pour l'égalité des chances mettait surtout en évidence la problématique des préjugés auprès des

employeurs. Ne faudrait-il pas intégrer dans le plan jeunes un plan visant à promouvoir une entreprise sans racisme de sorte que les employeurs soient attentifs et que ce ne soit pas que cette catégorie de jeunes qui restent sur le carreau ?

Cette catégorie étant fortement marquée par le chômage, ce serait un signe positif.

Le président : La parole est à la ministre.

Mme **Laurette Onkelinx**, ministre : Monsieur le président, en ce qui concerne la discrimination à l'embauche, il est nécessaire de soumettre des propositions. Certaines ont déjà été déposées sur la table par le Centre pour l'égalité des chances. La Région bruxelloise, pour sa part, a entamé une action visant à rencontrer cette priorité. J'aurai l'occasion de faire des propositions pour ce qui concerne le fédéral, mais cela dépasse largement ce programme d'emploi ci. Donc, les propositions que je déposerai sur la table seront transversales aux différentes politiques d'emploi visant l'ensemble des catégories de travailleurs.

Les obligations de stage existent aussi pour les fonctions publiques. Elles se situent néanmoins à des niveaux différents des obligations pour le privé. En outre, ces obligations, monsieur Bonte, sont diversement respectées d'une fonction publique à l'autre, ainsi les régions ne semblent pas respecter leurs obligations de manière uniforme. Globalement, le secteur public ne respecte apparemment pas ses obligations.

Le secteur privé, pour sa part, bénéficie d'un certain nombre de dérogations soit sous forme de conventions d'emploi prévoyant des engagements de travailleurs supplémentaires en échange de la dérogation d'engager des stagiaires, soit sous forme de dérogations totales ou partielles pour entreprises en difficulté.

On a été relativement laxiste à ce niveau et pas mal d'entreprises obtiennent des dérogations. Cela étant, le secteur privé fait mieux que le secteur public.

Je n'ai pas voulu de lien de substitution entre les travailleurs qui devraient être engagés, des employés ou des ouvriers, pour remplir le cadre et les obligations de stage. Voilà pourquoi on a prévu, pour ce qui concerne le secteur public, des programmes d'emploi par objectif qui pourraient relever de la responsabilité des ministres de l'Emploi plutôt que de ceux de la Fonction publique.

Troisièmement, ce plan doit concerner tous les jeunes qui quittent l'école. C'est pendant le temps extrêmement important entre la fin de l'école et le début de l'emploi ou du chômage que bon nombre de jeunes s'enlisent. Il faut les "cueillir" à la sortie de l'école pour établir le lien entre vie scolaire et vie professionnelle ou formation.

Laurette Onkelinx

Il me semble l'avoir dit tout à l'heure, le plan que j'ai déposé intègre certains arrêtés ou décrets actuellement en vigueur. Il n'a rien de cumulatif - heureusement, me direz-vous - et remplace notamment l'arrêté 230. Cela nous imposera aussi de remplacer le plan d'accompagnement des chômeurs qui sera désormais appliqué dans les trois mois qui suivent la sortie de l'école. Il s'agit d'un changement en profondeur.

Le plan intègre également, pour qu'ils collent mieux à la réalité du groupe cible que nous visons, certains dispositifs actuellement en vigueur, par exemple la convention plan-formation ou emploi-formation.

Enfin, le document que je vous ai communiqué est celui que j'ai transmis au Conseil des ministres du 24 septembre. Ce texte a fait l'objet de discussions ministérielles et en conclave budgétaire. C'est effectivement ce plan que je négocie actuellement avec les partenaires sociaux et les régies.

De **voorzitter** : Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Koen Bultinck en Guy D'haeseleer en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellaties van de heren Guy D'haeseleer, Richard Fournaux en mevrouw Greta D'Hondt

en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid, vraagt de regering :

1) een gedifferentieerd tewerkstellingsbeleid te voeren aangepast aan de verschillende sociaal-economische realiteiten in de diverse gewesten;

2) de overdracht van het tewerkstellingsbeleid naar de gewesten voor te bereiden."

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Koen Bultinck et Guy D'haeseleer et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu les interpellations de MM. Guy D'haeseleer, Richard Fournaux et Mme Greta D'Hondt

et la réponse de la vice-première ministre et ministre de l'Emploi, invite le gouvernement :

1) à mener une politique de l'emploi différenciée, adaptée aux réalités socio-économiques différentes dans les différentes régions;

2) à préparer le transfert aux régions de la politique de l'emploi."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Maggy Yerna en de heren Filip Anthuenis, Jan Peeters en Joos Wauters.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Maggy Yerna et MM. Filip Anthuenis, Jan Peeters et Joos Wauters.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Question orale de M. Paul Timmermans à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le bénéfice des allocations de chômage pour les chômeurs résidant en Allemagne dans le cadre des forces armées belges" (n° 107)

Mondelinge vraag van de heer Paul Timmermans aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de toekenning van werkloosheidsuitkeringen aan werklozen die in het kader van de Belgische strijdkrachten in Duitsland verblijven" (nr. 107)

Le **président** : La parole est à M. Paul Timmermans.

M. **Paul Timmermans** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, madame la ministre, ma question sera brève pour ne pas abuser de votre temps et ne nécessitera sans doute pas un débat important. La problématique concerne un certain nombre de personnes de nationalité belge qui, bien qu'ayant leur domicile en Belgique, résident habituellement en Allemagne parce que leurs familles y travaillent dans le cadre des Forces armées belges. Ces familles vivent d'ailleurs dans des logements qui sont le plus souvent fournis par l'Etat belge et payés par les pouvoirs publics.

Ces personnes comptent des demandeurs d'emplois inscrits régulièrement qui ne peuvent pas bénéficier des allocations dans la mesure où l'article 66 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 prévoit que le chômeur doit avoir sa résidence habituelle en Belgique. Ces gens sont disposés - certains témoignages me le laissent à penser - à occuper effectivement un emploi en Belgique si l'occasion leur en était donnée, notamment par les services publics de l'emploi. L'arrêté prévoit que le ministre peut octroyer une dérogation dans certains cas, visant l'octroi de ces allocations.

N'y aurait-il pas lieu de prévoir une disposition particulière pour octroyer des allocations sociales à ces personnes résidant en Allemagne, dans la mesure où elles confirment leur disponibilité sur le marché de l'emploi en Belgique ?

Le **président** : La parole est à la ministre.

Mme **Laurette Onkelinx**, ministre : Monsieur le président, la réglementation chômage subordonne le droit aux allocations de chômage à la condition pour le chômeur d'avoir sa résidence habituelle et de résider effectivement en Belgique. En imposant cette clause de résidence, la réglementation chômage belge ne fait que confirmer un principe général de droit européen selon lequel les allocations de chômage ne sont en principe pas exportables, sauf dans des situations particulières de travail frontalier, de détachement ou de recherche d'emploi à l'étranger.

Il est exact que le ministre fédéral de l'Emploi peut, après avis du comité de gestion de l'ONEM, déterminer dans quel cas et dans quelles conditions il peut être dérogé à l'obligation de résider en Belgique. Toutefois, ces dérogations ne sont en règle générale accordées que pour des séjours à l'étranger de courte durée qui n'entravent pas sensiblement la disponibilité du chômeur sur le marché de l'emploi. Ainsi, par exemple, le chômeur est autorisé à séjourner à l'étranger pendant une période de quatre semaines maximum par année civile, lorsqu'il prend ses vacances annuelles ou lorsqu'il participe à une action humanitaire. Une dérogation peut également être accordée lorsque le chômeur suit une formation à l'étranger ou pour résoudre certaines situations ponctuelles, par exemple pour permettre aux chômeurs de nationalité étrangère de participer aux élections dans leur pays d'origine.

J'attire également votre attention sur le fait qu'à l'heure actuelle, la réglementation chômage prévoit déjà des dispositions particulières en faveur des demandeurs d'emploi qui résident en Allemagne avec une personne occupée dans le cadre du stationnement des Forces armées belges. Ces dispositions permettent notamment aux demandeurs d'emploi concernés d'effectuer à l'étranger le stage d'attente préalable à l'admission au bénéfice des allocations sur la base des études et de sauvegarder leurs droits futurs aux allocations de chômage, quelle que soit la durée du séjour à l'étranger. En outre, les chômeurs qui étaient indemnisés avant leur départ en Allemagne ont la garantie qu'à leur retour, ils percevront une allocation de chômage au moins égale à celle qu'ils percevaient avant leur départ.

En conclusion, je ne pense pas qu'il soit opportun de modifier la réglementation dans le sens souhaité dans la mesure où, d'une part, le stationnement des Forces armées belges en Allemagne est une situation dont l'ampleur s'est considérablement réduite ces dernières années et où, d'autre part, la disponibilité réelle du demandeur d'emploi est difficilement contrôlable lorsqu'il réside à l'étranger pour une longue période, même dans un pays limitrophe.

Le **président** : La parole est à M. Paul Timmermans.

M. **Paul Timmermans** (AGALEV-ECOLO) : Madame la ministre, votre réponse ne me satisfait pas complètement. Je pense qu'elle se base sur la présomption que le comité de gestion de l'ONEM met trop souvent en avant, à savoir qu'un certain nombre de gens ne sont pas disponibles a priori sur le marché de l'emploi. La meilleure façon de vérifier si quelqu'un est disponible est de lui proposer un emploi et de vérifier à cette occasion si cette disponibilité est réelle. Je peux vous affirmer que plusieurs personnes que j'ai rencontrées sont véritablement disposées à travailler en Belgique pour peu que l'occasion s'en présente, et par conséquent d'y avoir leur résidence habituelle.

Le **président** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Samengevoegde mondelinge vragen van :

- mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de aanstelling van veiligheidscoördinatoren" (nr. 124)
- de heer Peter Vanvelthoven aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de verplichte aanstelling van veiligheidscoördinatoren in de bouwsector" (nr. 144)
- mevrouw Frieda Brepoels aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de verplichte aanstelling van veiligheidscoördinatoren op tijdelijke en mobiele bouwplaatsen" (nr. 210)

Questions orales jointes de :

- Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la désignation de coordinateurs de sécurité" (n° 124)
- M. Peter Vanvelthoven à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la désignation obligatoire d'un coordinateur de sécurité dans le secteur de la construction" (n° 144)
- Mme Frieda Brepoels à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la désignation obligatoire de coordinateurs de sécurité sur les chantiers temporaires et mobiles" (n° 210)

De **voorzitter** : De heer Vanvelthoven, die op dit ogenblik de dioxinecommissie bijwoont, heeft mij meegedeeld dat hij zal trachten hier tijdig aanwezig te zijn.

Mevrouw Trees Pieters heeft het woord.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het koninklijk besluit van 3 mei 1999 over de coördinatie van tijdelijke en mobiele

Trees Pieters

bouwplaatsen is sinds 1 augustus 1999 in werking getreden. Als gevolg hiervan, is de opdrachtgever voortaan verplicht een veiligheidscoördinator aan te stellen op plaatsen waar ten minste twee aannemers actief zijn.

Intussen werd door de regering een overgangsmaatregel genomen, die ervoor zorgt dat in bepaalde gevallen de verplichting om een veiligheidscoördinator aan te stellen, wordt uitgesteld tot 1 januari 2000. Gezien de korte termijn waarbinnen de voorschriften moeten worden toegepast, is deze overgangsmaatregel een goede zaak.

Mevrouw de minister, op welke bedrijven is deze maatregel in eerste instantie van toepassing? Wat het tekort betreft aan opgeleide coördinatoren, hoe denkt de regering het gebrek aan voldoende coördinatoren op te lossen?

Er zijn geen lijsten van coördinatoren beschikbaar, die de vereiste opleiding hebben gevolgd. Waar moeten deze worden gezocht? Wat, indien er geen worden gevonden? Wat moet dan door het bedrijf worden ondernomen? En tenslotte de reglementering zegt dat de persoon die de coördinator moet aanduiden, de persoon is die verantwoordelijk is voor de goede uitvoering van de coördinatietaken. Blijkbaar is dit geen moeilijke taak voor belangrijke opdrachtgevers, maar wel een onmogelijke opgave voor kleinere bedrijven. Het risico is groot dat de overeenkomst tussen de opdrachtgever en de coördinator een clause zal bevatten die de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever geheel aan de coördinator overdraagt. Wat is uw antwoord hierop?

De **voorzitter**: Mevrouw Frieda Brepoels heeft het woord.

Mevrouw **Frieda Brepoels** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op 28 juli stelde ik u reeds een schriftelijk vraag omdat het koninklijk besluit van 3 mei 1999 op 1 augustus in werking zou treden. Er kwam veel verzet uit de bouwsector, van zowel architecten als aannemers, niet zozeer over de inhoud, dan wel over het feit dat de vorige regering een wetgeving wilde invoeren die niet klaar was om te worden toegepast. Dit heeft vooral te maken met het probleem dat er weinig of geen veiligheidscoördinatoren zijn die aan de gestelde voorwaarden voldoen. De bouwsector heeft berekend dat er op dit ogenblik voor de huidige opdrachten ongeveer 3 000 coördinatoren nodig zijn en dat er ongeveer 50 ter beschikking zijn.

De minister antwoordde op mijn schriftelijke vraag dat heel wat personen aan de criteria voldoen, zeker wat de bouwplaatsen met een vereenvoudigd veiligheids- en gezondheidsplan betreft, vermits de vereiste kennis, be-

doeld in artikel 60, niet moet worden bewezen door een attest. Nochtans zorgt de gebruikte terminologie voor veel onduidelijkheid. Over welke kennis gaat het precies? Moet dat niet verder worden toegelicht, mevrouw de minister?

In uw antwoord geeft u toe dat voor bouwplaatsen met een normaal veiligheids- en gezondheidsplan het aanbod van geschikte coördinatoren beperkter is en dat de administratie terzake een aantal instructies heeft opgesteld. Bedoelt u daarmee bijvoorbeeld de instructie dat bij overmacht een uitzondering kan worden gemaakt? Wat verstaat men dan onder overmacht? Of bedoelt u met instructie dat het voldoende is als één van de beroepsorganisaties een attest zou afleveren dat er geen coördinatoren zijn?

Mevrouw de minister, ik blijf het betreuren dat u niet hebt overwogen de inwerkingtreding van het koninklijk besluit minstens tot het einde van het jaar uit te stellen om de bouwsector de kans te geven onmiddellijk na het bouwverlof overleg te plegen om de implementatie mogelijk te maken zonder hals over kop allerlei studieavonden te moeten organiseren. Op 23 september jongstleden heb ik een dergelijke studieavond bijgewoond, waar de deelnemers met meer vragen naar huis gingen dan waarmee ze gekomen waren.

Ik geef een aantal voorbeelden. Artikel 62, paragraaf 1, zegt dat de personen die op 1 augustus reeds coördinatie-activiteiten uitvoeren onder bepaalde voorwaarden de functie van coördinator mogen uitoefenen. Men vraagt zich af hoe die persoon dat moet bewijzen en wie dat gaat controleren? Verder wordt in dat artikel verwezen naar een examen waarvan de minister nog de onderwerpen, de kwaliteit en de organisatiemodaliteiten moet bepalen. Wanneer zal het ministerieel besluit terzake worden gepubliceerd? Wordt dit een eenheidsexamen voor zowel ontwerp als verwezenlijking?

Verder is een veel gehoorde opmerking dat de Europese richtlijn ruimte liet aan de deelstaten om kleinere werken van deze maatregel uit te sluiten. Ik denk aan het vernieuwen van een badkamer. Daarvoor moeten verschillende aannemers worden aangesproken, met name voor het verplaatsen van sommige lichtpunten en schakelaars, voor het plaatsen van tegels en voor het aanpassen van sanitaire leidingen en toestellen. In dergelijke gevallen is een coördinatiefunctie onzinnig, vermits iedere aannemer voor minimale risico's binnen zijn eigen organisatie verantwoordelijk moet kunnen zijn. Bedoelt de minister met bijsturingen misschien dergelijke aanpassingen van de regelgeving, na overleg met de sector en een evaluatie op korte termijn?

Frieda Brepoels

Ten slotte blijven we ook nog geconfronteerd met de financiële implicaties, die ook niet te onderschatten zijn voor particuliere bouwheren. Men moet heel goed rekening houden met een gevoelige verhoging van de ere-loonkosten van minimaal 1% op de waarde van het werk en wie zal dat betalen ?

De **voorzitter** : Helaas is de heer Vanvelthoven verhinderd.

De minister heeft het woord.

- *Voorzitter : de heer Hans Bonte*

Minister **Laurette Onkelinx** : Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats wens ik erop te wijzen dat het koninklijk besluit van 3 mei 1999 van toepassing is op de tijdelijke of mobiele werkplaatsen waar werkzaamheden worden uitgevoerd door ten minste twee ondernemers die gelijktijdig of achtereenvolgens optreden. Het koninklijk besluit, noch de richtlijn maken een uitzondering voor kleine werkplaatsen. In België, net zoals in de aangrenzende landen, moet bijgevolg ook voor die werkplaatsen een coördinator worden aangeduid. Bij koninklijk besluit van 4 augustus 1999 heb ik de verplichting om een project-coördinator aan te duiden uitgesteld voor projecten die vóór 1 augustus 1999 werden begonnen. Het doel van deze bepaling is de bouwheren niet te verplichten de projecten helemaal te moeten herbeginnen, projecten die misschien al in een vergevorderd stadium waren. Bij de verwezenlijking van deze projecten zal men niettemin worden verplicht een realisatiecoördinator aan te duiden, die op de werkplaats zal optreden. Deze maatregel is van toepassing op alle operatoren op tijdelijke of mobiele werkplaatsen en meer in het bijzonder voor de bouwheren, de ondernemers en de architecten.

Op dit ogenblik, rekening houdend met de erkende instellingen die coördinatie diensten aanbieden, telt men een honderdtal coördinatoren voor projecten en realisaties. Dit aantal is duidelijk onvoldoende om aan de behoefte te voldoen. Er dient onmiddellijk te worden onderstreept dat de situatie binnen het beroep zeer vlug evolueert, rekening houdend met de omvang van de vraag. In de huidige overgangperiode zijn de voorwaarden om coördinator te worden zeer soepel.

Een onderscheid tussen twee soorten werkplaatsen moet worden gemaakt. Een eerste soort omvat de werkplaatsen waar belangrijke of gevaarlijke werkzaamheden zijn geprogrammeerd. In dat geval moet de coördinator voldoen aan vier voorwaarden : ten eerste, over een voldoende kennis beschikken van de reglementering en de technieken betreffende de gezondheid en de veiligheid op de werkplaatsen; ten tweede, minstens houder zijn van een diploma van het hoger secundair onderwijs; ten derde, overeenkomstig dat diploma een bepaald aantal jaren ervaring hebben opgedaan en ten vierde, houder zijn van een diploma van niveau 1 of niveau 2 van preventieraad.

In een overgangperiode kunnen de ingenieurs, de architecten, de ondernemers, de werfleiders, enzovoort, die niet over dit laatste diploma beschikken, hun coördinatiefunctie blijven uitoefenen voor zover zij de verbintenis aangaan om een scholing te volgen of om een gelijkwaardige schriftelijke proef af te leggen binnen de drie jaar. Het bewijs van ervaring inzake coördinatie kan op zeer soepele wijze worden geleverd, op grond van referenties over coördinatie op voorgaande werkplaatsen, processen-verbaal van veiligheidsvergaderingen, enzovoort. Overigens moeten de organisatiemodaliteiten voor het examen nog worden vastgelegd. Om ervoor te zorgen dat een maximum aantal kandidaten zich zou aanbieden zal een syllabus worden opgesteld en/of zullen specifieke cursussen worden ingericht.

Ten tweede, in de huidige situatie en niettegenstaande de overgangperiode en de soepelheid die wordt geboden, kan men effectief worden geconfronteerd met de onmogelijkheid een coördinator te vinden. Het gaat hier dan wel te verstaan om een geval van overmacht dat men kan vaststellen door te bewijzen dat men geregeld contact heeft opgenomen met maatschappijen die geacht worden diensten van coördinatoren aan te bieden. Dit bewijs kan worden geleverd door de representatieve beroepsverenigingen van de bouwsector.

- *Voorzitter : de heer Joos Wauters*

Ten derde, de kleine werkplaatsen. De coördinator moet aan twee voorwaarden voldoen. Hij moet in de eerste plaats beschikken over een voldoende kennis van de reglementering en de techniek betreffende de gezondheid en de veiligheid op de werkplaatsen. Daarnaast moet hij over een diploma van lager secundair onderwijs en over een minimum aan beroepservaring beschikken. Ik zal een schikking treffen die de kleine ondernemer, die niet over het vereiste diploma beschikt, zal toelaten de functie van coördinator uit te oefenen wanneer hij over een voldoende ervaring beschikt. Men zal hem een basisopleiding kunnen bezorgen.

In de onmiddellijke toekomst moeten het overgangsstelsel en de mogelijkheid om in de reglementering te voorzien dat de ondernemers op kleine werkplaatsen coördinatoren kunnen zijn, evenals het beroep op overmacht een antwoord bieden op het huidige tekort. Na de overgangperiode zullen de snelle organisatie van het examen en het aanbod van opleidingen een antwoord op lange termijn bieden.

Ten vierde, is er de weerslag op de activiteit van de sector. Rekening houdend met de verbeteringen in de organisatie van het werk die de coördinatie met zich zal brengen, kan deze laatste een positieve weerslag hebben op de kostprijs van de grote werkplaatsen. Bovendien zal een betere preventie uiteraard een daling veroorzaken van de economische en sociale kosten ten gevolge van werkongevallen. Er moet nog worden her-

Laurette Onkelinx

innerd aan de wet van 4 augustus 1996 over het welzijn op het werk, waarin reeds de coördinatieverplichting op werkplaatsen is opgenomen. Het gaat bijgevolg niet om een nieuw verschijnsel. Bij het voortzetten van de omzetting van de richtlijn worden de vertegenwoordigers van de sector betrokken bij de werkzaamheden van de Hoge Raad voor preventie en bescherming op het werk. Op die manier wordt de sector op de nieuwe maatregelen voorbereid.

Tenslotte moet de richtlijn worden nageleefd door alle lidstaten van de Europese Unie. Het koninklijk besluit veroorzaakt dus geen ontwrichting van het concurrentievermogen ten nadele van de Belgische ondernemers.

De voorzitter : Mevrouw de minister, de heer Vanvelthoven heeft een ernstige inspanning gedaan om hier tijdig aanwezig te zijn, maar het is hem niet gelukt. Ik stel voor dat u hem een schriftelijk antwoord bezorgt. Indien nodig, kan hij daarop dan later nog terugkomen.

Mevrouw Trees Pieters heeft het woord.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, de minister verklaarde zo-even dat zij voor de werken die vóór 1 augustus nog niet zijn beëindigd, een realisatiecoördinator zal aanwijzen. Wat houdt dit werkelijk in en aan welke voorwaarden moet de betrokkene voldoen om als realisatiecoördinator te kunnen optreden ?

Mevrouw de minister, men zal snel van start moeten gaan met de cursussen. U geeft zelf toe dat er op dit ogenblik slechts een honderdtal veiligheidscoördinatoren op onze markt beschikbaar zijn en dat de vraag veel groter is.

Mijnheer de voorzitter, de minister heeft niet geantwoord op mijn derde vraag inzake het risico dat er in de overeenkomst tussen de opdrachtgever en de coördinator een clausule wordt opgenomen, waarbij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever wordt doorgeschoven naar de coördinator.

De voorzitter : Mevrouw Frieda Brepoels heeft het woord.

Mevrouw **Frieda Brepoels** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik wens twee bemerkingen te maken inzake de toepassing van de Europese richtlijn.

Mevrouw de minister, u hebt geantwoord dat deze richtlijn de lidstaten in een keurslijf dwingt. Naar verluidt worden in onze buurlanden wel uitzonderingen toegestaan voor kleine werken. Ik dring erop aan dat het kabinet zijn licht opsteekt bij onze burens. De bepalingen van het besluit zijn volgens mij te streng voor een kleine ondernemer.

U hebt gezegd dat het in geval van overmacht voldoende is een bewijs van een van de representatieve bouwverenigingen te kunnen voorleggen dat er onvoldoende coördinatoren beschikbaar zijn. Ik kan niet aanvaarden dat de regering de verantwoordelijkheid in de overgangsfase doorschuift naar de verenigingen.

Le président : La parole est à la ministre.

Mme **Laurette Onkelinx**, ministre : Monsieur le président, lorsque j'ai repris ce département, rien n'avait été prévu et il a fallu travailler avec les secteurs concernés pour essayer de répondre à leurs difficultés. Un arrêté du 3 mai applicable immédiatement sans préparation, cela pose problème. On a essayé de négocier avec les secteurs pour une application en douceur de la directive européenne.

Madame Brepoels, d'après les informations que je possède et qui ont été vérifiées auprès des Pays-Bas et de la France, il n'y a pas eu d'exception à leur sujet pour ce qui concerne les petits travaux. Je peux continuer mes recherches mais, actuellement, je n'ai pas en main un régime d'exception qui aurait été accepté pour un pays membre.

Pour ce qui concerne les coordinateurs de chantiers ou de réalisations, je travaille de la même manière : mêmes obligations, même préparation.

Enfin, nous mettons au point en dialogue avec les secteurs, toute une méthode pour augmenter le nombre de coordinateurs et leur formation. Je me propose d'évaluer notre action ultérieurement pour vérifier si, grâce aux moyens utilisés, nous pouvons rencontrer la demande des secteurs.

Il n'y a pas de contestation de leur part. Vous savez que le tout avait été accepté dans le cadre du dialogue social en CMT. C'est l'application et l'urgence qui ont posé problème. Je pense que la méthode de travail permettra de répondre à leurs difficultés.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de studiemogelijkheden tijdens de wachttijd inzake werkloosheidsverzekering" (nr. 170)

Question orale de Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les possibilités d'étude durant le stage d'attente en matière d'assurance-chômage" (n° 170)

De voorzitter : Mevrouw Trees Pieters heeft het woord.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag handelt over de mogelijkheden te studeren tijdens de wachttijd. Levenslang studeren en permanente vorming moet worden aangemoedigd. Het regeerakkoord bepaalt dat de actieve welvaartsstaat meer is dan investeren in uitkeringen. Dit betekent dat men moet investeren in mensen, in opleiding en in werkgelegenheid.

Verder studeren moet voor iedereen toegankelijk zijn. Permanente vorming draagt ertoe bij dat men bij blijft inzake recente ontwikkelingen in een bepaald domein of dat men zich kan omscholen. Tijdens de wachttijd is bijscholing door avondonderwijs aan een universiteit te volgen verboden. Cursussen in de dagopleiding van de VDAB zijn wel toegelaten.

Mevrouw de minister, waar ligt de grens ? Welke vormen van onderwijs of bijscholing zijn toegelaten tijdens de wachttijd ? Vanaf het ogenblik dat de betrokkene een uitkering geniet of werk vindt, kan hij/zij zich wel inschrijven voor avondonderwijs aan de universiteit. Het is niet logisch dat een uitkeringsgerechtigde werkloze wel de mogelijkheid krijgt bij te studeren terwijl iemand in de wachttijd dit niet mag.

De voorzitter : Mevrouw de minister, collega's, deze commissie zal haar werkzaamheden nauwlettender moeten opvolgen. Het is aan onze aandacht ontsnapt dat de heer Timmermans reeds een vraag over deze problematiek heeft gesteld. Maar u hebt het recht deze vraag te stellen, mevrouw Pieters.

De minister heeft het woord.

Minister **Laurette Onkelinx** : Mijnheer de voorzitter, collega's, artikel 35 van de werkloosheidsreglementering bepaalt dat de jonge werkzoekende slechts recht heeft op wachtuitkeringen als hij/zij al de activiteiten heeft stopgezet die zijn opgelegd door een studieleertijd of opleidingsprogramma die het recht geven op wachttijd of om het even welk programma van een studie met volledig leerplan hebben doorlopen.

Dit betekent dat de wachttijd ten vroegste kan beginnen na de stopzetting van elk studieprogramma met volledig leerplan. Deze regel geldt ongeacht of de studies overdag dan wel 's avonds worden georganiseerd. De jongere die zich onmiddellijk na het secundair onderwijs inschrijft voor studies met volledig leerplan zelfs in avondonderwijs, heeft zijn studies niet stopgezet zodat de wachttijd niet kan beginnen lopen.

De dagen waarop een werkzoekende gedurende de wachttijd andere cursussen of opleidingen volgt dan studies met volledig leerplan zoals een beroepsopleiding van de VDAB worden wel in aanmerking genomen voor de vervulling van de wachttijd op voorwaarde dat de jongere beschikbaar blijft voor de arbeidsmarkt.

Volledig werklozen met recht op werkloosheids- of wachtuitkeringen kunnen zonder probleem studies met volledig leerplan volgen in avond- of weekendonderwijs. Deze studies hebben geen invloed op het recht op uitkeringen.

Een vergoede werkloze kan via de werkloosheidsreglementering een vrijstelling verkrijgen voor het volgen van studies met volledig leerplan die overdag worden georganiseerd. Teneinde deze vrijstelling te verkrijgen, moet de werkloze zijn studies en/of leertijd hebben beëindigd sedert ten minste twee jaar en in principe 312 werkloosheidsuitkeringen hebben genoten binnen de twee jaar die het begin van de studies voorafgaan. Ook mag hij niet reeds beschikken over een einddiploma van het hoger onderwijs.

Deze bepaling vormt hoofdzakelijk een herinschakelingsinstrument voor langdurig vergoede werklozen die laaggeschoold zijn.

Met de voorgaande bepalingen heeft de werkloosheidsreglementering een dubbel doel : enerzijds, het vermijden van het oneigenlijk gebruik van werkloosheidsuitkeringen zoals bijvoorbeeld de studiebeurs en van discriminatie tussen studenten en anderzijds, het bevorderen van de herinschakeling van werklozen op de arbeidsmarkt.

De voorzitter : Mevrouw Trees Pieters heeft het woord.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik zal het de minister niet moeilijker maken aangezien het de tweede maal is dat zij moet antwoorden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mevrouw de minister, mijnheer de minister, mogen wij erop aandringen de beleidsbrieven zo snel mogelijk ter beschikking te stellen, zodat wij er de bespreking van kunnen aanvatten. Een aantal vragen en interpellaties houden er verband mee. Wij willen er snel ons oordeel over vormen. Wij vragen met aandrang ons deze beleidsbrieven over te maken.

Question orale de M. Daniel Bacquelaine à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la mise en conformité de la réglementation belge avec la décision de la Commission européenne du 4 décembre 1996 concernant les mesures Maribel II et III" (n° 104)

(La réponse sera donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

Mondelinge vraag van de heer Daniel Bacquelaine aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het in overeenstemming brengen van de Belgische regelgeving met de beslissing dd. 4 december 1996 van de Europese Commissie inzake de Maribel II en III maatregelen" (nr. 104)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

Le **président** : La parole est à M. Daniel Bacquelaine.

M. Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, le 4 décembre 1996, la Commission européenne a décidé, par rétroacte, que les mesures Maribel 2 et 3 constituaient des aides d'Etat illégales qui violaient les articles 92 et 93 du Traité.

Lors d'un débat en séance plénière à la Chambre, le 30 mars dernier, M. Dehaene, ex-premier ministre, avait précisé que les modalités de la mise en conformité de la Belgique vis-à-vis de la décision de la Commission étaient toujours en négociation. Il semblerait qu'un certain nombre d'employeurs ont cru pouvoir se prévaloir directement de cette décision de la Commission européenne et de certaines déclarations d'intention données par Mme Smet, à l'époque, concernant la solution qu'il convenait d'apporter à ce dossier.

Depuis lors, les employeurs appartenant à des secteurs exclus du bénéfice des mesures Maribel déclarées illégales auraient réglé leurs cotisations à l'ONSS, déduction faite des montants qu'ils estiment devoir être portés à leur crédit au titre de ces réductions Maribel. Des procédures judiciaires seraient d'ailleurs actuellement diligentées par l'ONSS contre ces employeurs pour défaut de versement de cotisations sociales.

Monsieur le ministre, pourriez-vous fournir des réponses aux questions suivantes ?

Quel est l'état actuel d'avancement des négociations entre la Belgique et la Commission européenne sur les modalités de la mise en conformité de l'Etat belge à la décision de la Commission européenne du 4 décembre 1996 ?

Quelle est la position du gouvernement à l'égard des employeurs qui se prévalent de cette décision et qui ont déjà réduit le montant de leurs versements de cotisations à l'ONSS ? Connaît-on l'ampleur de ce phénomène ?

Un effort urgent d'information claire auprès des employeurs a-t-il été accompli ou est-il envisagé à propos de l'effet ou de l'absence d'effet juridique de la décision européenne précitée, dans l'attente de l'issue des négociations menées avec la Commission européenne ?

Le **président** : La parole est au ministre.

M. Frank Vandenbroucke, ministre : Monsieur le président, comme le membre l'a rappelé, le 4 décembre 1996, la Commission européenne a condamné la Belgique à récupérer l'aide accordée aux entreprises dans le cadre de la réduction forfaitaire des cotisations de sécurité sociale Maribel bis et ter. La Cour de justice du Luxembourg a confirmé cette décision le 17 juin 1999.

Actuellement, un projet de loi est en préparation. Il applique les modalités fixées par la Commission européenne en ce qui concerne la récupération auprès des employeurs qui ont bénéficié du Maribel majoré au cours de la période allant du troisième trimestre 1993 au deuxième trimestre 1997. Seuls les employeurs qui ont bénéficié d'un montant de plus de 100 000 euros, montant représentant la différence entre le Maribel bis et/ou ter et le Maribel ordinaire, pendant un maximum de douze trimestres, sont concernés par le remboursement.

Il faut savoir que ce montant est multiplié par le nombre de trimestres pendant lesquels ils ont bénéficié du Maribel bis et/ou ter, et divisé par douze si les employeurs ont bénéficié pendant plus de douze trimestres de la réduction Maribel bis et/ou ter. Le remboursement peut s'étaler sur une période de trois ans. Le Roi déterminera par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les modalités de remboursement pendant les trois ans.

Le protocole d'accord avec la Commission européenne ne porte que sur la récupération des aides Maribel majorées; il n'est pas fait allusion à la redistribution du montant récolté par l'Etat. Toutefois, le gouvernement a décidé de répartir les montants récupérés sous forme de réduction forfaitaire des cotisations patronales. Cette réduction sera accordée en même temps que la récupération et débutera donc au 1er avril 2000. Les principes d'octroi de la réduction feront l'objet du même projet de loi dont question ci-dessus. Le Roi déterminera par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les modalités d'octroi de la réduction forfaitaire.

Dès lors, les employeurs ne peuvent pas actuellement réduire leurs versements de cotisations à l'ONSS, vu que la réduction qui leur serait éventuellement octroyée n'est pas encore déterminée et que, de toute façon, elle n'entrerait en vigueur au plus tôt qu'à partir du deuxième trimestre de l'année 2000. Il y a donc lieu d'attendre la publication des textes légaux à ce sujet.

Les employeurs qui auraient diminué leurs versements sont donc considérés comme débiteurs par l'ONSS. Les procédures administratives normales en matière de récupération leur sont donc appliquées. Je dois ajouter que l'ONSS ignore l'ampleur du phénomène, d'autant qu'à sa connaissance, il n'y a pas eu de demande spécifique à ce sujet.

Le **président** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de vrijstelling van sociale zekerheidsbijdragen voor de Belgische sleepvaart" (nr. 145)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

Question orale de Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exonération de cotisations de sécurité sociale en faveur du secteur du remorquage maritime belge" (n° 145)

(La réponse sera donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

De voorzitter : Mevrouw Trees Pieters heeft het woord.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had deze vraag gesteld aan mevrouw Durant, maar uiteindelijk gaat het over een materie van sociale zekerheid, die onder uw bevoegdheid valt.

Een beslissing van 12 maart 1999 van de vorige regering had als resultaat dat de sleepvaartsector met ingang van 1 januari 2000 vrijstelling van sociale zekerheidsbijdragen werd verleend. Hiertoe moet een aantal maatregelen worden genomen. Deze beslissing werd ingegeven door de communautaire richtsnoeren betreffende de overheidssteun voor het zeevervoer van 5 juli 1997. Deze richtsnoeren moeten de EU-lidstaten de kans geven hun internationale concurrentiepositie te behouden. Dat kan door het invoeren van een nultarief voor sociale zekerheidsbijdragen, bedrijfsvoorheffing en vennootschapsbelasting. Intussen hebben onze buurlanden Nederland en Duitsland deze richtsnoeren geconcretiseerd, zodat de Belgische sleepvaart een concurrentieel nadeel ondervindt.

Zonder de implementatie van de Europese richtsnoeren dreigt de Belgische sleepvaartsector in een onhoudbare concurrentiepositie te komen met Nederland en Duitsland. Die landen hebben reeds te kennen gegeven actief te zijn in Antwerpen vanaf januari 2000. De negatieve invloed op de tewerkstelling binnen de sleepvaartsector is dan ook duidelijk. De huidige 600 werknemers kunnen werkloos worden door het niet uitvoeren van deze maatregelen. De cijfers komen uit een studie van de URS, Unie van Redding- en Sleepdienst.

Door de sluiting van de Belgische zetel en de logistieke nautische diensten, zouden 40 bedienden hun werk verliezen. Door de sluiting van de scheepswerven en de

inplanting in Nederland, dreigen nog eens 40 arbeiders hun job kwijt te spelen. Het wegvallen van de jaarlijkse aankopen voor onderhoud ten bedrage van ongeveer 600 miljoen frank, zou daarenboven betekenen dat nog eens 20 werkplaatsen verloren gaan. Al bij al zou het om 700 werkplaatsen gaan die weg zouden vallen door het niet toepassen van die maatregel. Indien men een dergelijke catastrofe wil vermijden, zal men zo snel mogelijk de noodzakelijke maatregelen moeten nemen.

Mijnheer de minister, waarom werden de maatregelen, die werden aangekondigd in het kader van de beslissing van de Ministerraad van 12 maart 1999, niet uitgevaardigd ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Pieters heeft gelijk, zowel wat de feiten betreft als wat de analyse van de toestand aangaat. De Ministerraad heeft inderdaad op 12 maart beslist om de sleepvaartsector met ingang van 1 januari 2000 een vrijstelling van patronale bijdragen toe te kennen. Dit dient echter te gebeuren bij wet. Een koninklijk besluit bijvoorbeeld volstaat niet.

U moet rekening houden met de datum van de beslissing van de Ministerraad en met de aanvang van de periode van lopende zaken naar aanleiding van de ontbinding van het parlement. Dit betekent dat de vorige regering slechts over ongeveer 7 weken beschikte om de beslissing in de vorm van een wettekst te gieten en te voldoen aan de verplichtingen opgelegd door het koninklijk besluit van 16 november 1994 betreffende de administratieve en begrotingscontrole. Dit laatste houdt in dat men een advies vraagt aan de geaccrediteerde inspecteur van financiën en de minister van Begroting. Daarenboven moet de tekst nog voor advies naar de geëigende instanties zoals de Raad van State en moet men een machtiging krijgen van de Ministerraad om het ontwerp bij het parlement in te dienen. Men is daarin niet geslaagd.

Ik zal geen kritiek leveren op de vorige regering. Het was niet eenvoudig om het akkoord in praktijk om te zetten. Ik kan u wel meedelen dat, in uitvoering van de notificatie van de Ministerraad van 12 maart, ik mijn diensten opdracht heb gegeven een ontwerp van wet uit te schrijven waarbij de sleepvaartsector wordt vrijgesteld van de patronale bijdragen. In de begroting houdt men er rekening mee dat de vrijstelling 231 miljoen frank zou bedragen in 2000. In feite zal het bedrag lager liggen. De kostprijs zou - ik zeg dit met enig voorbehoud - een stuk onder die raming liggen en slechts 115 miljoen frank bedragen.

De **voorzitter** : Mevrouw Trees Pieters heeft het woord.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de minister, ik ben verheugd dat een lid van de oppositie gelijk krijgt bij het stellen van een vraag. Ik zal uw antwoord, voor zover u dat nog niet zelf hebt gedaan, aan de sector bezorgen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de mogelijke problemen met de SIS-kaart" (nr. 166)

Question orale de M. Guy D'haeseleer au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les problèmes potentiels concernant la carte SIS" (n° 166)

De **voorzitter** : De heer Guy D'haeseleer heeft het woord.

De heer **Guy D'haeseleer** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ongeveer 14 dagen geleden meldden verscheidene bronnen dat er opnieuw problemen dreigen met de SIS-kaart. Een van de leveranciers die de kaartlezers levert in apotheken en ziekenhuizen, namelijk Banksys, zou niet kunnen garanderen dat de kaarten op 1 januari 2000 nog zullen werken.

Dit zou impliceren dat heel wat patiënten op dat moment de volle pot zouden moeten betalen in de plaats van alleen het remgeld. In dat persbericht heb ik tevens vernomen dat de minister schriftelijk contact zou hebben gehad met de verantwoordelijken van Banksys. Ik wil hem dan ook vragen of Banksys hem heeft kunnen garanderen dat de aanpassingen tijdig zullen worden uitgevoerd. Indien niet, welke maatregelen zal de minister nemen teneinde te vermijden dat de patiënten worden geconfronteerd met grote ongemakken.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, alle sociaal-verzekerden beschikken sinds het einde van 1998 over een SIS-kaart. Ik herinner de leden eraan dat deze kaart een dubbel doel heeft.

Eenzijds, kan de sociaal-verzekerde zich door middel van het nummer op de kaart eenduidig identificeren bij elk contact met een instelling van sociale zekerheid. Aan de hand van dit nummer kan de betrokken instelling het netwerk dat wordt beheerd door de Kruispuntbank consulteren. Op die manier kan de instelling heel wat gegevens krijgen voor de uitvoering van haar opdrachten. De gegevens moeten dus niet langer bij de sociaal-verzekerde zelf of zijn werkgever worden opgevraagd. De SIS-kaart is dus samen met het netwerk van de

Sociale Zekerheid een belangrijk instrument van de administratieve vereenvoudiging. Het gebruik van de SIS-kaart als identificatiemiddel vereist geen leesapparatuur; de gegevens staan immers op de kaart gedrukt. Wel kan een instelling van sociale zekerheid die dat wenst de gegevens in de geheugenchip nalezen.

Anderzijds, stelt de SIS-kaart ziekenhuizen en apothekers in staat de verzekerbaarheidstoestand van de houder op een elektronische wijze te laten kennen. Tot nog toe moest deze verzekerbaarheidstoestand worden bewezen aan de hand van kleefbriefjes. Ziekenhuizen en apothekers moesten jaarlijks ettelijke tienduizenden van die briefjes laten overtikken om bij toepassing van de regel van de derde betalende de terugbetaling door de ziekenfondsen te verkrijgen. Door het gebruik van de SIS-kaart wordt dat administratief werk vermeden en is het ziekenhuis of de apotheker zeker dat het door het ziekenfonds zal worden terugbetaald. De leesapparaten werden door de ziekenhuizen en apothekers zelf aangekocht. Voor de apothekers heeft de overheid een financiële tegemoetkoming vastgelegd. Op dit ogenblik zijn de leesapparaten in bijna alle ziekenhuizen en in 80% van de apotheken operationeel. Uit de opvolging van het project door de betrokken sociale parastatalen blijkt dat het systeem technisch goed functioneert. Voor meer informatie verwijs ik het lid naar mijn antwoord op zijn schriftelijke vraag.

De ziekenhuizen en de apothekers hebben bij de installatie van de leesapparaten kunnen kiezen tussen meer dan dertig verschillende types van apparaten waarvan de Kruispuntbank heeft vastgesteld dat ze technisch perfect werkten. Elke instelling kon dus dat apparaat kiezen dat het best bij de eigen informatica past. Bovendien werd in de meeste gevallen met de leveranciers van deze apparaten een onderhoudscontract afgesloten, waarbij deze laatsten zich er onder andere toe verbonden om de systeemsoftware tijdig aan te passen. Begin juli van dit jaar heeft het RIZIV beslist dat een kleine aanpassing van de systeemsoftware van de leesapparaten noodzakelijk was. Op 7 juli hebben de leveranciers van de leesapparaten vanwege de Kruispuntbank de technische specificaties voor de aanpassingen gekregen. Bijna alle leveranciers zijn erin geslaagd om deze aanpassingen binnen een termijn van een maand uit te voeren en te laten valideren door de Kruispuntbank. De firma Banksys, waar ongeveer de helft van de apothekers een leesapparaat heeft aangeschaft, heeft echter einde augustus laten weten dat de aanpassing van de systeemsoftware pas beschikbaar zou zijn vanaf eind november. De Kruispuntbank en de Algemene Farmaceutische Bond hebben Banksys gewezen op de verplichting deze aanpassing tijdig uit te voeren. Ze hebben duidelijk aangegeven dat de door Banksys vooropgestelde planning ertoe dreigde te leiden dat de geïnstalleerde apparaten niet allemaal tegen 1 januari 2000 zouden zijn geüpdated.

Frank Vandenbroucke

Zelf heb ik op 27 september een enigszins boze brief aan Banksys geschreven, waarin ik erop aandrong de verantwoordelijkheid op te nemen en de procedure te activeren. Dat heeft alvast ertoe geleid dat de aanpassing van de systeemsoftware werd uitgevoerd en gevalideerd door de Kruispuntbank. Volgens de informatie van Banksys zou de aanpassing vanaf 25 oktober via telecommunicatiekanalen door de ziekenhuizen en de apothekers kunnen worden gedownload. Ik reken erop dat de ziekenhuizen en de apothekers die voor Banksys hebben gekozen dit onverwijld zullen doen. Hierbij moeten de softwarehuizen die de apothekers bij de informatisering bijstaan, hun klanten de nodige hulp verstrekken. Ik onderhoud contact met Banksys teneinde de zaak op te volgen en mezelf ervan te verzekeren dat alles vlot verloopt.

Ik heb het RIZIV en de Kruispuntbank ook gevraagd me permanent op de hoogte te houden over de evolutie van dit dossier. Ik zal erop toezien dat de toepassing van de derde betalende bij de ziekenhuizen en apothekers niet in het gedrang komt.

De **voorzitter** : De heer Guy D'haeseleer heeft het woord.

De heer **Guy D'haeseleer** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de eerste minister, aan de minister van Financiën, aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de minister van Justitie over "de ondersteuning van het vrijwilligerswerk" (nr. 172)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

Question orale de Mme Simonne Creyf au premier ministre, au ministre des Finances, au ministre des Affaires sociales et des Pensions et au ministre de la Justice sur "l'appui procuré au travail bénévole" (n° 172)

(La réponse sera donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

De **voorzitter** : Mevrouw Simonne Creyf heeft het woord.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vrijwilligers zijn het sociale cement van de samenleving. De ene mens zet zich immers gratis in voor de andere. Iedereen wordt hier beter van, zowel de vrijwilliger als de begunstigde en de samenle-

ving. De aandacht en waardering voor het vrijwilligerswerk zijn de laatste jaren vanuit verschillende hoeken toegenomen. Dat lijkt me ook vanzelfsprekend, want het gaat niet om een kleinigheid.

Uit de gegevens die wij ter beschikking hebben blijkt dat in Vlaanderen een op vijf volwassenen in een of andere sector actief is als vrijwilliger. Dat zijn ongeveer een miljoen mensen. De gegevens waarover ik spreek zijn de Vlaamse regionale indicatoren 1998 van de administratie Planning en Statistiek van de Vlaamse Gemeenschap. Uit deze gegevens blijkt ook dat de doorsnee vrijwilliger zich gemiddeld vijf uur per week inzet. Indien deze inzet zou moeten worden betaald, zou dit op jaarbasis al snel een uitgave van enkele miljarden betekenen. Ik wil met deze cijfers de economische waarde van het vrijwilligerswerk beklemtonen.

Het is dan ook verrassend dat in het federaal en het Vlaams regeerakkoord met geen woord wordt gerept over het vrijwilligerswerk. De sector is ontgoocheld en vraagt zich af of dit een bewuste keuze is van deze regering of veeleer een vergetelheid. De vrijwilligerssector verdient erkenning en vraagt de uitwerking van een aangepast sociaal statuut. Er werd hierover een uitstekend rapport opgesteld door de Koning Boudewijnstichting. Men kan zich de vraag stellen of de overheid wel iets moet doen voor vrijwilligers. Volgens mij mag de overheid inderdaad iets doen voor vrijwilligers. Vrijwilligers doen immers aan sociaal opbouwwerk, vullen maatschappelijke noden in en zetten zich vaak in op terreinen waar de overheid tekortschiet. Zonder vrijwilligers zou er in Vlaanderen geen sport bestaan. Zonder vrijwilligers zouden vele zieken en ouderen moeten worden opgenomen terwijl ze nu thuis kunnen blijven dankzij de vrijwilliger-ziekenoppasser. Zonder vrijwilligers in allerlei soorten verenigingen en organisaties zou de samenleving versralen en zou zeer veel solidariteit verloren gaan.

Mijnheer de minister, ik wil u twee vragen stellen, eerst een fundamentele en vervolgens een concrete. Aangezien het om een multidisciplinaire aanpak gaat, richt ik me voor mijn eerste vraag tot verscheidene ministers. Wat is de waardering van deze regering voor het vrijwilligerswerk ? Is de regering van plan het vrijwilligerswerk te blijven ondersteunen, onder meer door vorm te geven aan een sociaal statuut ?

Voor mijn tweede vraag richt ik me enkel tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen. Aan het einde van de vorige regeerperiode heeft de heer Viseur, voormalig minister van Financiën, het initiatief genomen voor een rondzendbrief van 5 maart 1999 van de administratie Directe Belastingen. Er wordt daarin een voorlopige en gedeeltelijke oplossing geboden voor het probleem van de fiscale vrijstelling van kostenvergoedingen voor sommige vrijwilligers. Deze oplossing kwam er na verschil-

Simonne Creyf

lende discussies in deze commissie over een wetsvoorstel dat ik had ingediend. Ik gaf de voorkeur aan een wetsvoorstel omdat dit een wettelijke basis biedt. De minister gaf echter de voorkeur aan een rondzendbrief omdat het volgens hem niet ging om een wettelijke basis maar wel om een interpretatie van bestaande wetgeving.

Nadien bleek echter dat de concordantie zowel met de werkloosheidsreglementering als met de reglementering van de RSZ niet was gebeurd. De concordantie met de werkloosheidsreglementering werd gedaan met het koninklijk besluit van 25 maart 1999 en het ministerieel besluit van 26 maart 1999. Aangezien een onkostenvergoeding conform de rondzendbrief van het ministerie van Financiën niet als loon wordt beschouwd, is dat ook niet het geval voor de RVA. Zowel het ministerie van Financiën als de RVA hanteren dus hetzelfde loonbegrip, wat nog niet het geval was voor de RSZ. Ik hoor echter dat de RSZ een gelijkaardige regeling in het vooruitzicht stelt, maar het daartoe noodzakelijke koninklijk besluit is nog niet verschenen, waardoor de onzekerheid op het terrein nog niet is weggenomen. De RSZ kan elke vergoeding dus nog als een loon beschouwen. Wanneer ze dat effectief doet, wordt de vrijwilliger als werknemer verplicht RSZ-bijdragen te betalen en is de vrijwilligersorganisatie werkgeversbijdragen verschuldigd.

Vandaar mijn tweede vraag. Hoever staat het met de afstemming van het loonbegrip gehanteerd door de RSZ en het ministerie van Financiën? Welke houding moeten de betrokkenen aannemen in verband met de toepassing van de rondzendbrief, zolang het aangehaalde probleem niet werd geregeld.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke : Mijnheer de voorzitter, op de eerste fundamentele vraag kan ik zonder aarzelen antwoorden dat ik het vrijwilligerswerk zeer belangrijk vind. Er is veel vrijwilligerswerk in onze samenleving. Een tijdje geleden was ik te gast op de jaarvergadering van het Rode Kruis, een oude organisatie die al zeer lang een beroep doet op vrijwilligerswerk. Ik kom ook vaak in contact met een nieuw soort vrijwilligerswerk. Vanmorgen was ik even te gast bij zuster Leontine in de palliatieve eenheid van Sint-Jan. Ik heb daar gesproken met een vrijwilligster die mensen helpt baden. Ik vind dat prachtig. Ik ben het dus helemaal eens met de visie hierover van mevrouw Creyf.

Wat de tweede reeks vragen betreft, ben ik van oordeel dat er reden is voor een grondige regeling van het statuut, maar zoals mevrouw Creyf zegt, is dit een kortetermijnprobleem. Ik kan haar in die zin gelukkig heel wat positieve elementen aanbrengen. Ik heb een ontwerp van koninklijk besluit klaar dat dezelfde regeling bevat als die voor de werkloosheid, namelijk een afstemming op de

rondzendbrief van de minister van Financiën. Die rondzendbrief bepaalt heel duidelijk wat vrijwilligerswerk is en wat niet, waardoor misbruiken op een goede manier kunnen worden voorkomen. Die rondzendbrief is op het terrein wel bekend.

Dit ontwerp van koninklijk besluit bevindt zich thans voor advies bij de inspectie van Financiën en bij de Nationale Arbeidsraad. Nadien zullen de Raad van State en de Ministerraad zich over het ontwerp moeten uitspreken. Dat is een tamelijk omslachtige en intensieve procedure, maar ze is nodig omdat het koninklijk besluit een wijziging teweegbrengt in het stelsel van de sociale zekerheid van de werknemers.

In afwachting van de inwerkingtreding van het koninklijk besluit blijft de huidige regeling van kracht. Aangezien de betrokken diensten echter goed op de hoogte zijn van de nakende wijziging wordt er in de praktijk reeds rekening mee gehouden, in de zin dat er bij een eventuele controle van wordt uitgegaan dat een bepaalde activiteit vrijgesteld is van sociale bijdrage op voorwaarde dat ze voldoet aan de criteria die de rondzendbrief van de minister van Financiën vooropstelt. In de praktijk wordt de door mevrouw Creyf gevraagde regeling dus al toegepast. Binnen afzienbare tijd zal dit probleem ook geregeld zijn met een koninklijk besluit dat eigenlijk heel eenvoudig is. Het is gewoon een aanvulling van de fundamentele regeling van de sociale zekerheid waarbij vrijwilligers die zonder enige bezoldiging in het kader van een georganiseerde of gereguleerde structuur activiteiten uitoefenen en daarvoor een onkostenvergoeding ontvangen die door de belastingadministratie niet wordt beschouwd als belastbare voordelen, geen aangifte moeten doen bij de sociale zekerheid.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Mijnheer de minister, wat het eerste deel van uw antwoord betreft kan ik alleen maar hopen dat de volledige regering uw waardering voor het vrijwilligerswerk deelt. Wat het tweede deel betreft kijken we natuurlijk uit naar het koninklijk besluit dat de sector helemaal kan geruststellen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de klinische biologie" (nr. 212)

Question orale de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la biologie clinique" (n° 212)

De voorzitter : Mevrouw Trees Pieters heeft het woord.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, het verbaast me eerlijk gezegd dat deze vraag vandaag al op de agenda stond. De bevestiging dat de vraag vandaag aan de orde zou zijn, is gisterenavond om 22.00 uur op mijn kantoor toegekomen. Gelukkig ben ik er nog langs gegaan, zo niet zou ik hier zitten zonder materiële elementen.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Ik was ook van oordeel dat die vraag pas volgende week aan bod kwam, maar blijkaar heeft men mij verkeerd ingelicht.

De **voorzitter** : Dat zou natuurlijk kunnen, maar alle vragen die vóór 11.00 uur worden ingediend, worden de dag daarna geagendeerd. In die zin is een en ander volledig volgens de procedure verlopen. Het is jammer dat u verkeerd bent ingelicht. Het is inderdaad snel gegaan - en zo hoort het ook -, want mijn vraag werd ook nog aan de agenda toegevoegd.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Ik heb er geen probleem mee dat wij tot vijf uur werken. Ik vind het ook maar normaal, gesteld natuurlijk dat er voldoende aanwezigen zijn.

Mijnheer de minister, ik heb met veel interesse het Witboek van de Vlerickschool voor Management gelezen, dat een tiental dagen geleden bij de parlementsleden in de bus viel. Het is een vrij performante studie, die een aantal vrij opmerkelijke resultaten opleverde inzake de klinische biologie. Ik weet niet of de minister kennis heeft van deze studie, maar het is alleszins een zeer interessante studie.

Ik haal er drie belangrijke conclusies uit. Een eerste conclusie luidt als volgt : wegens de steeds stijgende uitgaven voor de klinische biologie werden de voorbije jaren enkele maatregelen genomen om die in te dijken. In 1989 werd een budgettaire enveloppe vastgesteld, maar vooral de invoering van het ristornosysteem leidde tot een daling van de uitgaven. Het systeem bestaat erin dat bij overschrijding van de enveloppe met meer dan 2 percent alle laboratoria samen - ongeacht of het individuele laboratorium heeft bijgedragen tot een overschrijding van het budget - terugbetalen aan het RIZIV.

Op zich is deze vorm van solidariteit toe te juichen, maar het probleem zit in het berekenen van de bijdragen. Ieder laboratorium moet terugbetalen overeenkomstig zijn omzet. Nu is het mogelijk dat een laboratorium met een grote omzet, dat niet noodzakelijk bijdraagt tot de overschrijding van de enveloppe, proportioneel meer moet terugbetalen dan een laboratorium met een kleinere omzet, dat echter sterk bijdraagt tot de overschrijding van het vastgelegde budget. Ziet de minister een mogelijkheid om dit onevenwicht tussen de verschillende laboratoria weg te werken ?

Het tweede probleem zit verscholen in het feit dat de middelen die beschikbaar zijn voor de klinische biologie onevenredig worden verdeeld tussen het Franstalig en het Vlaamse landsgedeelte.

In Wallonië schrijven artsen opmerkelijk meer voor dan in Vlaanderen. Dit beïnvloedt uiteraard de verdeling van de middelen. Het voorschrijfgedrag van de Waalse artsen veroorzaakt in Wallonië een oververbruik van klinische biologie. Het ristornosysteem houdt echter in dat ook de Vlaamse laboratoria moeten bijdragen wanneer de budgettaire enveloppe wordt overschreden. De Vlaamse laboratoria worden dus financieel afgestraft door het overdreven voorschrijfgedrag in Wallonië.

Mijnheer de minister, kunt u een verklaring geven voor deze scheefftrekking ? Hoe kan deze worden geredigeerd ?

Een derde belangrijk besluit van deze studie is de vaststelling dat het remgeld in de klinische biologie zeer hoog ligt. Het kan tot 30 percent van de omzet van een klinisch laboratorium bedragen, niettegenstaande de klinische biologie in België goedkoper is dan in onze buurlanden. Bij een te hoog remgeld bestaat het gevaar dat patiënten bepaalde onderzoeken uitstellen die een sterke preventieve waarde hebben. Dit kan hun gezondheid in gevaar brengen. Dit waren drie belangrijke besluiten die ik naar voren wilde brengen.

De **voorzitter** : Mijnheer de minister, u bent ervaren genoeg om deze vragen te beantwoorden, maar indien bepaalde aspecten een diepgaand antwoord vereisen kunt u misschien schriftelijk antwoorden en uw antwoord vervolgens aan mevrouw Pieters en de commissie bezorgen.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, ik zou me nogmaals willen verontschuldigen omdat ik niet ben voorbereid. Zonder voorbereiding kan ik inderdaad niet goed antwoorden. Ik wil wel enkele algemene beschouwingen formuleren over de grondslag van het regeringsbeleid. Waarschijnlijk zal mijn antwoord mevrouw Pieters wel niet bevredigen.

Zoals mevrouw Pieters zelf heeft aangegeven, stonden we in het verleden voor een dilemma. Enerzijds, hebben we een maatregel genomen die budgettair efficiënt bleek. Anderzijds, kon men oneindig van gedachten wisselen over de vraag of die maatregel wel rechtvaardig was voor de laboratoria. Dit leidde onder meer tot een groot aantal juridische betwistingen, wat de juridische efficiëntie van de maatregel uiteraard ondermijnt. Er zijn heel wat beroepen ingesteld. Hierdoor blijkt de recuperatie in de praktijk niet zo eenvoudig te zijn.

Bij wijze van Salomonsoordeel wil ik met betrekking tot de begroting 2000 meedelen dat we de recuperatie voor 1998 die ongeveer 1,2 miljard frank bedraagt, niet meer

Frank Vandenbroucke

zullen doen. Dit is immers een hopeloos verhaal. We zullen voor het jaar 2000 wel een inspanning vragen om netto 1,2 miljard frank te bezuinigen ten aanzien van de raming voor 2000. Deze inspanning houdt een vermindering in per prestatie in de ambulante sector van 5 miljard frank en een verhoging van de forfaitaire betaling met 3,8 miljard. Er wordt dus een forfait vastgelegd in de ambulante sector. Dit zal gebeuren door de betaling per prestatie te verminderen tot 25 percent van de nomenclatuur en het forfaitair bedrag te verhogen. Dit leidt tot een bezuiniging. De sector is natuurlijk ongelukkig met deze bezuiniging, maar ik rechtvaardig ze door geen recuperatie te doen voor 1998.

Dit komt gedeeltelijk tegemoet aan het juridische imbroglio van de recuperaties en aan uw kritiek. Ik sta niet volledig achter uw kritiek, maar ik besef wel dat ze bestaat. Bovendien is het forfait structureel goed. De ambulante zorg wordt afgestemd op de intra muros, waar voordien reeds een forfait werd vastgelegd.

Wat zal dit voor de verhouding noord-zuid betekenen ? Ik denk in deze meer bepaald aan twee aspecten, met name een correct gedrag en een correct evenwicht tussen de verschillende regio's. Dit is immers niet louter een noord-zuid-probleem. Ik kan hierop niet onmiddellijk antwoorden. We moeten daarop terugkomen wanneer we zullen discussiëren over het rapport-Jadot. Ik ga er wel van uit dat het forfaitair maken van de kosten er hoe dan ook toe leidt dat men meer zal voorschrijven op basis van medische urgentie of criteria en niet op basis van een automatismen. In die sector is het opleggen van een forfait het enige dat mogelijk is om ervoor te zorgen dat verantwoorde beslissingen worden genomen. We zullen dat debat opnieuw voeren wanneer we het hebben over de begroting en over het rapport-Jadot. We nemen logische beslissingen in die sector.

Inzake de berekeningsbasis van het *ristorno*, voorziet artikel 61 van de wet betreffende de ziekteverzekering, gecoördineerd op 14 juli 1994, erin dat vanaf 1991 de berekening van zowel de trimestriële voorlopige voorschotten als het definitieve *ristorno* voor elk laboratorium gebeurt op de uitgaven voor klinische biologie, aangepast met een marktaandeelcoëfficiënt en door een correctiefactor. Deze marktaandeelcoëfficiënt is de weergave van de verhoging of vermindering van elk laboratorium in samenhang met deze van alle laboratoria samen voor het jaar. De correctiefactor corrigeert daarenboven de grote marktaandeelcoëfficiënten : er wordt rekening gehouden met de drie jaren die het in aanmerking genomen jaar voorafgaan. Een laboratorium zal dus financieel zwaarder worden gestraft als de omzet groeit boven het gemiddelde van de uitgaven in ons land.

In de periode 1994 tot 1998 zien we een vrij constante verdeling van de uitgaven tussen de regio's : Vlaanderen 50,1%, Wallonië 35% en Brussel 14,7%. We stellen een

proportioneel groter aandeel vast in Brussel. Dit fenomeen resulteert uit de sterke concentratie van het aanbod van de gespecialiseerde verzorging in de hoofdstad. Ik vermeld de universitaire ziekenhuizen en de grote particuliere laboratoria. Ik heb aan de Nationale Commissie Geneesheren-Ziekenfondsen gevraagd om vóór 15 november een voorstel uit te werken met het oog op een belangrijkere forfaitarisering in de sector ambulante klinische biologie. De toename van de forfaitarisering zal leiden tot aanpassingen van de verdeling van de uitgaven tussen de regio's, die de nu vastgestelde distorsie gedeeltelijk zullen corrigeren.

De derde vraag ging over het remgeld. Voor de gehospitaliseerden neemt het RIZIV alle uitgaven ten laste. Het gaat om 13 235,5 miljoen frank. Het aandeel van de patiënt werd verrekend in het forfait van 500 frank per opname voor technische prestaties. Het is niet mogelijk om hierin het precieze bedrag van de klinische biologie te berekenen. Er vinden ongeveer 2 miljoen opnames plaats. Stel dat 20% daarvan is bestemd voor de klinische biologie, dan bedraagt het aandeel van de patiënten 200 miljoen frank.

Voor de ambulante zorg bedragen de betalingen per akte voor de ZIV 8 964,7 miljoen. Het aandeel van de patiënt hierin is nihil. De betaling voor maxi- en superforfait bedraagt voor de ZIV 698,6 miljoen. Het aandeel van de patiënt hierin is nihil.

Voor het forfait per voorschrift verschilt het remgeld voor de gewone verzekerden en degenen die van de verhoogde verzekeringstegemoetkoming genieten. Voor het kleinste forfait per voorschrift, is het aandeel gelijk aan nul. Voor de drie andere forfaits betalen de verzekerden met voorkeursregeling 150 frank remgeld, de anderen 400, 450 of 500 frank naargelang de verstrekking. Voor deze verstrekkingen kan het door de patiënt betaalde aandeel worden geschat op 2 573,4 miljoen. Het aandeel van de ZIV bedraagt 4 875,1 miljoen. Voor dit soort verstrekking neemt de patiënt dus 34,5% van de honoraria ten laste.

Uit deze verschillende punten vloeit voort dat voor heel de klinische biologie - 2 573,4 ambulant + 200 geschat gehospitaliseerd - het aandeel van de patiënt 9,1% van de totale honoraria bedraagt of 2 573,4 + 27 773,9. De ziekteverzekering neemt dus 90,9% van de honoraria ten laste.

Het percentage van 30 dat werd vermeld in de mondelinge vraag van mevrouw Pieters lijkt veeleer overeen te stemmen met het aandeel van de patiënt voor een deel van de klinische biologie, namelijk het forfait per voorschrift. Het gaat wel degelijk om 9,1%.

De **voorzitter** : Mevrouw Trees Pieters heeft het woord.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik had nog enige bedenkingen over het te hoge remgeld.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Ik noteer dat maar zal er nu niet op reageren.

De **voorzitter** : Mijnheer de minister, kunt u mij daarop een schriftelijk antwoord geven ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Ik vrees dat ook dan mijn antwoord vaag zal blijven. Ik aarzel om het remgeld daar te verminderen. Het schriftelijk of mondeling antwoord zal hetzelfde zijn. Ik zal het probleem aandachtig bekijken maar ik kan niet onmiddellijk een concreet antwoord geven.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de zelfstandige logopedisten" (nr. 218)

Question orale de M. Joos Wauters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les logopèdes indépendants" (n° 218)

De **voorzitter** : Collega's, thans is mijn vraag aan de orde. Gaan de commissieleden ermee akkoord dat ik mijn vraag vanop de plaats van de voorzitter stel, zo niet moet ik het oudste lid in jaren vragen het voorzitterschap waar te nemen ? (*Instemming*)

Mijnheer de minister, de zelfstandige logopedisten zijn op het einde van de vorige legislatuur door de discussies in het RIZIV in snelheid genomen door de kinesisten. De kinesisten moesten een aantal besparingen voorstellen. De logopedisten hebben geen eigen forum waar ze zich kunnen uitdrukken. Men heeft toen ingegrepen op hun honoraria. Een dossier werd ingediend bij uw voorganger om één en ander recht te zetten.

Voor 1999 heeft men in een overgangsregeling voorzien met daarbij het perspectief om in 2000 een aantal structurele maatregelen te nemen over een eigen conventiecommissie, kwaliteitscriteria, het aanpassen van de honoraria en een nieuwe nomenclatuur. Dit dossier werd besproken.

Zowel op de conventiecommissie als in het verzekeringscomité verklaarde men zich akkoord met een bepaald bedrag dat deels een oplossing zou bieden voor de logopedisten. Het zou ook uitzicht geven op een structurele wijziging. De logopedisten signaleren dat indien de regering besparingen oplegt, een aantal elementen van nomenclatuur, kwaliteit, eigen conventiecommissie niet kunnen worden uitgewerkt.

Mijnheer de minister, welke motieven hebben gespeeld bij het nemen van de regeringsbeslissing ? Welke structurele wijzigingen plant u ? Welke maatregelen inzake de conventiecommissie zult u nemen ? Welke budgettaire invloed is er mogelijk op de nomenclatuur, de honoraria, de kwaliteitscriteria, enzovoort ?

De minister heeft het woord.

Minister **Frank Vandenbroucke** : De heer Wauters heeft gelijk. In de overeenkomstencommissie van de logopedisten en de verzekeringsinstellingen werd een akkoord bereikt over de aanpassing van het budget voor logopedie. Er werd voorgesteld dat budget voor het jaar 2000 vast te leggen op 1,374 miljard frank. Eigenlijk heeft men een raming van de behoeften gemaakt. Het lid weet dat de begrotingsprocedure van het RIZIV in verscheidene fases verloopt. Eerst is er de behoeftenraming van de verschillende sectoren. Vervolgens maken de diensten van het RIZIV een technische raming waarbij de uitgaventrend wordt geëxtrapoleerd naar het volgende jaar. Voor de begroting 2000 extrapoleert men de trend van vier uitgavenjaren, namelijk 1995, 1996, 1997 en 1998. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het effect van de genomen maatregelen. Het bedrag van 1,138 miljard, waarnaar de heer Wauters verwijst, is dus het bedrag dat in de technische raming van het RIZIV voor logopedie werd vastgelegd. Het gaat dus niet om een regeringsbeslissing. Ik wil me hierachter echter niet verbergen.

Na deze technische raming stelt de algemene raad van het RIZIV het algemeen begrotingsdoel voor geneeskundige verzorging vast. Dit begrotingsdoel werd voor 2000 vastgesteld op 500,7 miljard. Het verzekeringscomité moet dit begrotingsdoel nu verdelen onder de verschillende sectoren. Het verzekeringscomité is op 11 oktober voor een eerste keer samengekomen. Een volgende vergadering is vastgelegd voor maandag 25 oktober. Het behoort dus tot de bevoegdheden van het verzekeringscomité om de begrotingsdoelen per sector, dus ook voor logopedie, vast te leggen.

Ik heb zeer veel begrip voor de eis van de logopedisten om een honorarium te krijgen dat even hoog is als dat van andere paramedici. Dit is immers de achterliggende klacht : ze vinden dat ze ongelijk worden behandeld ten aanzien van kinesitherapeuten en dergelijke. Ik hoop dat het verzekeringscomité erin slaagt om rekening te houden met de in mijn ogen legitieme verzuchtingen van de logopedisten. Ik heb dan ook een informeel signaal gegeven en zal dit de komende dagen blijven doen. Ik hoop dat we erin slagen om binnen de begrotingsmarge voor een stuk tegemoet te komen aan het verschil tussen de behoefte, dus wat de ziekenfondsen en de logopedisten als realistisch aanvaarden, enerzijds en de technische raming, anderzijds. Meer kan ik hierover vandaag niet zeggen, maar ik hoop dat we vorderingen kunnen maken.

De **voorzitter** : Mijnheer de minister, het is zeer belangrijk dat u signalen geeft waarin u uw beleidskeuze kenbaar maakt. Ik denk niet zozeer dat de logopedisten een vorm van ongelijkheid willen aanklagen, maar wel vragen ze om autonoom te kunnen overleggen over materies die hun beroepsactiviteiten aanbelangen. Ze vragen om eigen instrumenten zodat ze niet langer afhankelijk moeten zijn van andere conventiecommissies zoals die van de kinesisten, die vooral bezorgd is om de eigen beroepsgroep. Ik vraag dan ook om structurele maatregelen in verband met de conventiecommissies zodat de logopedisten daar werk kunnen maken van een gelijke behandeling inzake kwaliteit, nomenclatuur en honoraria.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Het is inderdaad zo dat de logopedisten vooral erop wijzen dat hun machtspositie binnen de structuur te gering is. Daarom worden we met de huidige toestanden geconfronteerd. Ik zal hierover nadenken en kan nu geen geïmproviseerd antwoord geven. Ik heb echter alle begrip voor dit probleem.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De **voorzitter** : De mondelinge vraag nr. 220 van de heer Bruno Van Grootenbrulle wordt naar een latere datum verschoven.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.10 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 17.10 heures.*
